5068

Foaia românească

Vineri
10 aprilie
1998

Anul I
Nr. 15

(Serie nouă)

Săptămînal al românilor din Ungaria ❖ Fondat în 1951 ❖ 8 pagini ❖ 20 forinţi

Floriile

Iată zile-ncălzitoare
După aspre vijelii!
Vin Floriile cu soare
Şi soarele cu Florii.

Primăvara-ncîntătoare
Scoate iarba pe cîmpii.
Vin Floriile cu soare
Şi soarele cu Florii.

Lumea-i toată-n sărbătoare,
Ceru-i plin de ciocîrlii.
Vin Floriile cu soare
Şi soarele cu Florii.

Păcat, zău, de cine moare
Şi ferice de cei vii!
Vin Floriile cu soare
Şi soarele cu Florii.

Copiliţă, nu vrei oare,
Nu vrei cu mine să vii,
Cînd Floriile-s cu soare
Şi soarele cu Florii?

Să culegem la răcoare
Viorele albăstrii?
Hai! Floriile-s cu soare
Şi soarele cu Florii.

Eu ţi-oi da de orice floare
Mii de sărutări şi mii.
Hai! Floriile-s cu soare
Şi soarele cu Florii.

Iar tu, dulce zîmbitoare,
T-ei face că te mînii...
Hai! Floriile-s cu soare
Şi soarele cu Florii.

V. Alecsandri

Din cuprins

În acest rezultat bunicii de la Micherechi au un rol decisiv: bunica vorbeşte cu nepoţii săi consecvent doar româneşte, le citeşte româneşte (în imaginea de sus). *Fără ajutorul bunicii Maria Ardelean, copiii noştri nu ar cunoaşte atîtea cuvinte, încît azi şi ei între ei vorbesc româneşte.*
(Pag. a 3-a)

❊ ❊ ❊

– Ca fiica unei familii româneşti, era firesc să învăţ la şcoala generală românească iar pe urmă la liceul românesc giulan. De mică m-a atras sportul, şi eram gata de orice sacrificiu, numai să am în mînă o minge, să particip la antrenamentele de după-amiază.
(Pag. a 5-a)

❊ ❊ ❊

Albia rîului îşi adună apele. Este numai o omonimie între albia rîului, cu sensul lui propriu, şi albia rîului – cultura română din Ungaria.
(Pag. a 6-a)

Sub zborul maiestuos al primului „cocostîrg"

Acoperişul bibliotecii în cursul lucrărilor

Colaboratoarele Serviciului pentru ocrotirea familiei şi bunăstării copilului

Tîrg ocazional în centrul comunei

Chitighaz, 1998

Întîi aprilie este o zi cînd totul e posibil – omului i se pot întîmpla fel de fel de lucruri ciudate, unele la întîmplare, altele manipulate conştient de cineva.

În această zi m-a aşteptat şi pe mine o adevărată surpriză de primăvară. Ajungînd la Chitighaz, am văzut prima barză din acest an, întinzîndu-şi gîtul lung în cuibul regăsit de pe hornul Căminului cultural.

După cîteva momente de desfătare, mi-am reîntors privirea spre pămînt şi mi-am grăbit paşii spre *Primărie*, ca să aflu ce activităţi, ce planuri şi-a asumat *Consiliul comunal* pentru lunile de primăvară şi început de vară.

Spre norocul meu, primarul **Gheorghe Ardelean** se întreţinea tocmai în biroul său, încît am primit primele informaţii chiar de la dînsul. (În acelaşi timp a sosit la Primărie şi un grup de elevi ai şcolii româneşti, îmbrăcaţi în haine vesele, nostime, ca nişte stafii, hoinărind prin birourile şi coridoarele Primăriei – ca o nouă surpriză de aprilie.)

De la domnul primar am aflat că cea mai mare grupare a sarcinilor se concentrează la lucrările de renovare, de reconstrucţii. Primăria se pregăteşte de pe acum (cu organizarea unei brigăzi) pentru reparaţiile şi zugrăvirile instituţiilor de învăţămînt din vară. Tot în viitorul apropiat vor începe lucrările de reconstrucţie ale clădirii Primăriei, începînd cu întărirea fundamentului, a pereţilor şi pînă la înfăţişarea exterioară.

Acoperişul bibliotecii este tocmai în curs de reconstrucţie, fiindcă în ultimul timp acoperişul plat s-a infiltrat tot mai des, încît nu mai putea fi amînată construirea unui nou acoperiş. Acesta a fost proiectat în aşa fel, ca mai tîrziu, eventual, să poată fi amenajat nivelul superior ca un nou etaj.

Se apropie de finisare şi clădirea Autoguvernării minoritare române, mulţumită resurselor proprii şi celor 2 milioane de forinţi asiguraţi de *Fondul de compensare*, aprobat de secretarul de stat **Csaba Tabajdi**, responsabil cu problemele minorităţilor. Primăria are speranţa ca inaugurarea festivă să aibă loc în luna iunie a.c. Şi tot pe terminate este restaurarea interioară – a mobilierului şi textilelor – din *Casa-muzeu*.

În cea de-a doua categorie de sarcini comunale se poate aminti pavarea permanentă a drumurilor şi a străzilor, cu piatră şi cu zgură. Se mai aşteaptă, cu mari speranţe, rezultatul concursului pentru obţinerea unor fonduri necesare pentru începerea construirii reţelei de apă reziduală şi de scurgere.

Comuna se bucură însă şi de o aniversare. În curînd se vor împlini zece ani de cînd chitighăzenii s-au ataşat difuzării programelor TV prin Satelit. Comuna are şi un program local, unde se prezintă cu regularitate o cronică sătească, unde apar atît ştiri şi relatări de actualitate din instituţiile maghiare, cît şi din cele româneşti locale.

(Continuare în pag. a 3-a)

Vizită la Bruxelles

Despre activitatea multilaterală a NATO-ului

Centrul de informaţii a Nord-Atlanticului şi Oficiul de externe al Parlamentului Ungariei a organizat, între 1 şi 3 aprilie a.c., o vizită la centrul NATO din Bruxelles şi SHAPE din oraşul Mons pentru o delegaţie maghiară constituită din 31 de membri, reprezentanţi ai organizaţiilor neguvernamentale. Printre membrii delegaţiei s-au aflat şi patru reprezentanţi ai autoguvernărilor pe ţară ale minorităţilor, anume **Ion Budai**, preşedintele Autoguvernării pe Ţară a Românilor din Ungaria, **dr. Doncev Angelo Toso**, preşedintele Autoguvernării pe Ţară a Bulgarilor, **Károly Pál**, vicepreşedintele Autoguvernării pe Ţară a Polonilor, precum şi **Ferenc Krányec**, vicepreşedintele Autoguvernării pe Ţară a Slovenilor.

Programul celor trei zile a fost foarte bogat şi util, deoarece membrii acestei delegaţii civile au participat la o serie de prelegeri, făcînd astfel cunoştinţă cu activitatea multilaterală – şi nu numai militară – a Organizaţiei Tratatului Atlanticului de Nord (NATO), precum şi cu cea a Comandamentului Suprem al Forţelor Europene Unite (SHAPE). Printre temele prelegerilor – întocmite şi organizate de ambasadorul Ungariei la NATO, **dr. András Simonyi** – s-au evidenţiat cele legate de activitatea şi programul politic, de extinderea şi planurile de viitor ale acesteia, de la Parteneriat pentru pace şi pînă la NATO pe Internet.

Evident că organizarea acestei vizite la sediul NATO a avut ca scop prezentarea şi apoi popularizarea aderării Ungariei la NATO în rîndul organizaţiilor civile a importanţei.

Bichiş (Ungaria)–Harghita (România)

Colaborare interjudeţeană

În trecutul apropiat delegaţia Adunării Generale a judeţului Bichiş (Ungaria) constituită de **Zoltán Varga**, preşedinte, **dr. István Biri**, notar general şi **Ioan Radici**, viceprimarul comunei Micherechi a efectuat o vizită la Miercurea Ciuc, răspunzînd invitaţiei Consiliului judeţean Harghita (România).

În urma convorbirilor dintre reprezentanţii celor două judeţe, **Gábor Kolumbán**, preşedintele Consiliului judeţean Harghita şi Zoltán Varga au semnat un ***Acord de colaborare interjudeţeană***, care – în spiritul documentelor Conferinţei de Securitate şi Cooperare Europeană de la Helsinki şi a Tratatului de bază încheiat între România şi Ungaria – prevede o contribuţie activă la pacea şi libertatea Europei, la realizarea şi înţelegerea schimburilor culturale în aşa fel, ca aceste valori să adîncească înţelegerea, bazată pe încredere reciprocă, între poporul român şi maghiar în general, şi între populaţia celor două judeţe, în special.

În acest context – aşa cum se evidenţiază şi în documentul semnat – partenerii au hotărît realizarea unei colaborări eficiente în diverse domenii de activitate în scopul prosperării dezvoltării celor două judeţe în cauză. Se prevede totodată furnizarea reciprocă de informaţii, vizite reciproce ale specialiştilor, precum şi încurajarea şi sprijinirea întreprinzătorilor şi reprezentanţilor ramurilor participanţi la acţiunile de colaborare. Reprezentanţii ramurilor interesate ale ambelor părţi urmează să ţină legături directe şi permanente, ca eventualele probleme ce apar în cursul colaborării să poată fi discutate şi soluţionate de urgenţă.

Festival internaţional al cărţii

Biblioteca Naţională de Limbi Străine, fiind responsabilă şi avînd rol de coordonare pentru bibliotecile minorităţilor naţionale, organizează şi în această primăvară, de pe acum pentru a patra oară, un *Festival internaţional al cărţii*. Amplul program se va desfăşura la Centrul Congreselor din Budapesta, între 24-26 aprilie a.c.

La Festival vor fi prezentate cărţile editate în limbile celor 13 naţionalităţi conlocuitoare, dar vor fi etalate şi cărţile celor mai de seamă edituri din ţările-mamă. Dar în afară de cărţi vor fi prezentate şi reviste, ziare, periodice ale minorităţilor naţionale. Tot de Festival ţine şi cenaclul literar din sala *Pálma*, a Centrului, din 24 aprilie, după-masă la ora 17. Sub genericul de *Bună înţelegere, în paisprezece limbi* cititorii se vor putea întîlni cu autorii naţionalităţilor, precum şi cu reprezentanţii presei acestora.

Apel pentru participare la cursuri de vară

În perioada 15 iulie – 6 august, Fundaţia Culturală Română va organiza, la Baia Mare, ediţia din 1998 *a Cursurilor de limbă, cultură şi civilizaţie românească.*

Alături de alte manifestări organizate de această instituţie, cursurile se înscriu în acţiunile vizînd promovarea culturii româneşti în lume, ele fiind adresate studenţilor, profesorilor, tuturor celor interesaţi de studiul limbii române, de cunoaşterea istoriei, artei, folclorului şi tradiţiilor poporului român.

Programul se va desfăşura în cadrul unei secţiuni didactice (cursuri intensive – la nivel începător, mediu şi avansat) şi al unei secţiuni ştiinţifice (curs de studiu aprofundat al limbii şi literaturii române şi curs de cultură şi civilizaţie românească).

Se propun, totodată, şi un program opţional de ateliere de creaţie (dans popular, ornamentică, ceramică, artă culinară şi cîntec popular), un program de excursii de documentare, precum şi vizionări de filme româneşti, concerte folclorice, întîlniri cu personalităţi culturale şi artistice.

Taxa de participare este de 300 dolari pentru secţiunea didactică şi 400 dolari pentru secţiunea ştiinţifică.

Recomandăm persoanelor interesate să contacteze, pînă la 31 mai a. c., Fundaţia Culturală Română (Aleea Alexandru 38, Bucureşti 71273, Tel. 00.40.1.230. 28.54, Fax 00.40.1.230.75.59), Ambasada României la Budapesta (domnul Ioan Gostian, tel.: 343.5552 sau 352.0271) sau Ministerul Culturii şi Învăţămîntului Public al Ungariei (doamna Ecaterina Csapody, tel.: 322.9959).

Întrunire pe tema învăţămîntului

Cu ani în urmă, la Biroul pentru minorităţi din cadrul Institutului Naţional al Educaţiei şi-a început activitatea comisia de specialitate care se ocupă de implementarea noului curriculum naţional în şcolile destinate învăţămîntului pentru naţionalitatea română din Ungaria.

Rezultatul final al acestui proces – programul pedagogic – în luna decembrie a anului trecut a fost prezentat Comitetului de învăţămînt din cadrul Ministerului Învăţămîntului şi Educaţiei Publice, unde – după analizarea acestuia – programul a fost restituit comisiei de specialitate pentru ca anumite părţi (capitole) să fie „regîndite", prelucrate, precizate.

În săptămîna trecută, la iniţiativa Autoguvernării pe Ţară a Românilor din Ungaria, la liceul românesc giulan s-au întrunit cadrele didactice de specialitate, au contribuit la întocmirea acestuia cu scopul de a face completările necesare.

(Asupra problemei vom reveni cu un material de fond într-un număr de viitor al săptămînalului nostru.)

În atenţia românilor din Capitală şi din întreaga ţară

La Budapesta – Ziua Culturală Românească

Într-un cadru festiv, cu o largă participare artistică se va organiza pentru a doua oară **Ziua Culturală Românească**, organizată de *Asociaţia română din Budapesta şi de Centrul cultural al României din Budapesta*, în ziua de sîmbătă, 18 aprilie a.c., în clădirea Primăriei din Belváros-Lipótváros (adresa: 1051 Budapesta, Piaţa Erzsébet nr. 4).

Ampla acţiune culturală va începe după-masă la ora 14.00 cu un forum al naţionalităţilor, care se va ţine în sala de oaspeţi a Primăriei, cu participarea mai multor foruri cu tangenţă la viaţa naţionalităţilor. Odată cu această dezbatere, pe scena sălii festive (din aceeaşi clădire) se va ţine repetiţia generală (publică). Începînd cu ora 16.00 va evolua pe scenă renumita formaţie de dansuri populare **Ansamblul Körös din Giula** şi formaţia corală de cameră **Cantata Melodică** din Baia Mare. Un recital bilingv *Mihai Eminescu* va fi susţinut de actriţa **Ana Scarlat** şi **Petru Stan**. Dar dincolo de programul cultural „oficial", organizatorii mai rezervă publicului şi cîteva surprize. Spectacolul va fi urmat apoi, în orele serii, de un tradiţional *joc*, muzica fiind asigurată de formaţia de muzică populară din Giula. Încheierea programului: la ora 21.30.

Datorită interesului mare dovedit pentru această acţiune, rugăm pe toţi solicitanţii să anunţe organizatorii în prealabil despre intenţia lor de participare.

Prezentare şi informaţii suplimentare se pot obţine la **Ana Roxin**, la următoarele numere de telefon: **06/1/118-59-90/359 sau 06/1/342-92-53.**

Bufet asortat la preţuri oneste! Intrarea gratuită!

Aşteptăm cu drag toţi oaspeţii!

Sponzorii Zilei: **Primăria sectorului Belváros-Lipótváros; Comisia pentru drepturile omului, minorităţi şi culte a Capitalei; Autoguvernarea pe Ţară a Românilor din Ungaria; Fundaţia Euro-Etnikum; Editura NOI; Editura ETNIKUM.**

Comunitatea Cercetătorilor şi Creatorilor Români din Ungaria publică un

CONCURS

pentru tineri români din Ungaria.
Limita de vîrstă a participanţilor: 25 de ani.
Concursul are trei categorii:
1. Literatură: proză, poezie, traduceri, scenariu
2. Arte plastice: pictură, sculptură, ceramică, artă textilă
3. Film documentar, artă fotografică.

La fiecare categorie se vor premia cele mai bune lucrări, astfel:
Premiul I – 40 000 ft
Premiul II – 30 000 ft
Premiul III – 20 000 ft
Lucrările trimise vor fi însoţite de un plic închis cu numele şi adresa concurentului.
Termenul de înaintare a lucrărilor:
30 aprilie 1998, pe adresa: Comunitatea Cercetătorilor şi Creatorilor Români din Ungaria, 5700 Giula, str. Dózsa nr. 8.

Giula, 10 martie 1997.

Elena Csobai
preşedinte

„Trăim o viaţă bazată pe credinţă şi obiceiuri strămoşeşti...”

În şirul familiilor mixte în care copiii sînt crescuţi şi educaţi sub năzuinţa păstrării identităţii de naţionalitate prezint de astă dată **familia Ardelean** din Giula. Tinerii soţi, **Gheorghe Ardelean** (originar din Micherechi) şi **Elisabeta Beregszászi** (originară din Kötegyán) trăiesc cu cei doi copilaşi – Petrică şi Dora – de la începutul vieţii lor comune la Giula. Ambii copii umblă în grupa românească de la Grădiniţa din strada Galamb.

– Petike a început perioada de preşcolar la o altă grădiniţă, dar cînd a început să vorbească tot mai bine româneşte, l-am înscris la această grădiniţă – mă informează Elisabeta.

– În acest rezultat bunicii de la Micherechi au un rol decisiv: bunica vorbeşte cu nepoţii săi consecvent doar româneşte, le citeşte româneşte (în imaginea de sus). *Fără ajutorul bunicii Maria Ardelean, copiii noştri nu ar cunoaşte atîtea cuvinte, încît azi şi ei între ei vorbesc româneşte. Sigur, şi soţul meu comunică cu ei în limba sa maternă. Atitudinea lui e la fel de importantă, deoarece mai tîrziu vom înscrie copiii la şcoala românească. Deci şi în viitor va fi nevoie de ajutorul lui în rezolvarea, verificarea temelor, în pregătirea copiilor pentru orele de română.*

– Nu fii atît de modestă, preia cuvîntul soţul. *În cei cinci ani (de pînă acum) ai căsniciei noastre ţi-ai însuşit vocabularul de bază folosit în toate zilele, cuvintele legate de familie, de locuinţă, de treburile din casă, astfel conversezi uneori foarte frumos şi drăguţ, cu Petrică şi cu Dora. Cu timpul îi vei putea ajuta şi tu în unele cazuri.*

Precum am aflat, Elisabeta Beregszászi, a îndrăgit în aşa măsură limba română, încît doreşte să se înscrie în curînd la un curs de limbă, ca apoi să dea chiar examen:

– Lucrez la Tribunalul judeţean, am început frecventarea unei şcoli superioare prin care voi obţine o diplomă de conducătoare de birou. Această funcţie solicită un examen mediu la o limbă străină. Astfel am hotărît să încerc cu româna, fiindcă şi Gyuri mă poate ajuta. De altfel şi el, lucrînd la Oficiul vamal din Giula e necesară cunoaşterea limbii române.

– Limba este doar o parte a vieţii de minoritate naţională. Prin ce alţi factori se remarcă acest mod de trai în familia dumneavoastră?

– Prima mea întîlnire cu tradiţiile şi obiceiurile din Micherechi s-au legat de religie. Socrii mei sînt credincioşi ortodocşi care merg întotdeauna la slujbă, ţin seamă de fiecare sărbătoare religioasă. Eu sînt de religie reformată, dar copiii au fost botezaţi în credinţa ortodoxă... Nici nu m-am gîndit să se întîmple altfel... Am dorit să „moştenească” credinţa tatălui lor.

La începutul căsniciei noastre, soacrămea îmi spunea deseori: Erzsike, azi să nu lucrezi nimic pe lîngă casă, e sărbătoare. Iar eu încetul cu încetul, le-am învăţat, le-am reţinut aproape pe toate.

De cîte ori vizităm bunicii, în zi de duminică, mergem împreună să ascultăm cuvintele din Scriptură – creştinismul e deasupra şi peste orice confesiune. Cuvîntul Domnului e acelaşi pentru toţi care îl ascultă.

– Tot de la mama – îşi întrerupe soţia Gheorghe –, *Erzsike a învăţat şi celelalte „reguli” legate de sărbătorile ca Paştile, Crăciunul, tradiţiile legate de nuntă, de naşterea unui copil – noi chiar ne amintim şi de sărbătorirea Mărţişorului. Pentru noi e firesc că sărbătorim atît Paştile româneşti, cît şi Paştile ungureşti...*

– Am reluat şi obiceiuri legate de viaţa de toate zilele, reia firul vorbirii soţia. *Mama-soacră m-a învăţat să gătesc mîncăruri româneşti şi tipice din Micherechi, ca ciorbă, „răt'işe”, „plăcintă frămîntată cu croampe”, „vărzar”...*

În continuare, soţii Ardelean mi-au vorbit despre importanţa semnificativă pe care o are şi strădania lor cu care caută ocazii de a lua parte în viaţa culturală a naţionalităţii române din Ungaria. Dorinţa de a retrăi sentimentul de apartenenţă se manifestă, de exemplu, şi prin participarea lor la tradiţionalul bal românesc pe ţară. Tot din acest motiv umblă copilaşii la grădiniţa românească, ca să cunoască, să simtă încă de mici că aparţin unei comunităţi care are rădăcini în copilăria părinţilor, în viaţa bunicilor lor.

Deci, pentru familia Ardelean, să-ţi păstrezi identitatea, înseamnă să-ţi păstrezi limba, religia şi totodată să trăieşti o viaţă bazată pe datini, obiceiuri strămoşeşti, bazată pe o cumunitate cu aspiraţii asemănătoare.

– anra –

Sub zborul maiestuos al primului „cocostîrg”

(Urmare din pag. întîi)

Cea mai însemnată schimbare recentă s-a produs în restructurarea sistemului de deservire socială, prin înfiinţarea *Serviciului de ocrotire a familiei şi a bunăstării copilului* din cadrul Primăriei.

Primarul satului m-a însoţit la sediul noului Serviciu, (din vecinătatea redacţiei TV-cablu), unde mi-a prezentat-o pe conducătoarea acestuia, pe doamna **Franciska Seres Csobán**, lăsîndu-ne să discutăm în voie despre probleme cu caracter social, care urmează să fie rezolvate de colegele de aici.

„Locuiesc de 8 ani la Chitighaz. Soţul meu este român de aici. Deci cunosc foarte bine viaţa chitighăzenilor. În luna februarie a.c. am fost numită conducătoarea acestei instituţii nou înfiinţate, avînd pregătirea de specialitate necesară, precum şi experienţă în această activitate social-pedagogică. Legea pentru ocrotirea copilului, intrată în vigoare în noiembrie, anul trecut, a făcut posibilă organizarea acestor servicii...

În primele săptămîni am întocmit un program de specialitate şi mi-am ales viitoarele colege, pe **Eva Csáki** *şi* **Rózsika Bátori** *– (primind mînă liberă – mod de angajare ce azi nu e prea obişnuit). În acelaşi timp am luat legătura cu cluburile vîrstnicilor şi pensionarilor, cu laboratorul-mini, cu medicii, cu sora de ocrotire din sat, cu instituţiile de învăţămînt, cu diferite organizaţii civile... (Tocmai azi – şi de altfel în fiecare zi de miercuri va fi la fel – ţinem o zi de specialitate, în cadrul căreia vom prezenta amănunţit reprezentanţilor instituţiilor de învăţămînt domeniile posibile de colaborare, de ajutorare reciprocă.)*

Tot de pe acum am iniţiat colaborarea cu zece servicii asemănătoare, propunînd ca aici la noi să înfiinţăm un fel de centru, unde lunar ne vom întîlni pentru dezbaterea problemelor comune sau asemănătoare...

Despre legătura noastră cu locuitorii comunei pot spune că – deşi deocamdată doar ne cunoaştem unii pe alţii – în cele cinci săptămîni de funcţionare de pînă acum, am avut deja peste şaizeci de solicitanţi. Noi cunoaştem posibilităţile de obţinere a unor „bănişori” pentru familii nevoiaşe, ajutăm la completarea formularelor, la întocmirea cererilor, concursurilor, în rezolvarea unor cazuri administrative şi juridice, înregistrăm şomerii şi îi informăm despre eventuale posibilităţi de încadrare în muncă.

Prin emisiunea TV locală anunţăm despre donaţii, despre locurile de odihnă şi posibilităţi de tabără pentru copii etc.

În timpul discuţiei, Franciska Seres Csobán mi-a mai vorbit despre concursurile înaintate pentru organizarea unor programe concrete pentru tineret şi încă despre multe alte idei şi planuri... În acelaşi timp, colegele s-au ocupat cu problemele celor două cliente sosite cu necazurile lor personale...

Soţii Ardelen la vechea fîntînă...

* * *

După „îngrămădirea” acestor date am pornit la o mică plimbare pe o stradă cu pomi înfloriţi de la marginea şanţurilor. În apropierea Casei-muzeu, un om bătrîn se odihnea pe o laviţă. Uşa porţii era deschisă şi privirea mea a căzut vrînd-nevrînd pe o fîntînă veche, cum mi-o amintesc din curtea casei vechi a bunicilor mei.

– De mult s-a făcut fîntîna aceasta?! m-am adresat lui **Gheorghe Ardelean** (precum i-am aflat numele, mai tîrziu).

– Veniţi să o vedeţi de aproape, m-a invitat prietenos. În curte, soţia, nană Florică, tocmai aducea din cămară nişte varză pentru prînz.

– Casa a fost veche, de pe la începutul secolului, cînd moşul meu a cumpărat-o în anii cincizeci. Mai tîrziu ne-am construit o casă nouă, dar fîntîna am lăsat-o aşa...

– Soţia mea a lucrat ani de-a rîndul la colectivă, iar eu 26 de ani la Cooperativa forestieră... Am crescut şi porci, şi vaci... Am vîndut mult lapte, ca mulţi alţi oameni din sat. Avem doi feciori, amîndoi trăiesc la Chitighaz...

– Acum sîntem pensionari, ne mai vizităm unii pe alţii, ne întîlnim cu vecinii... Aproape toţi sîntem români sau „învăluiţi”. Dar ne înţelegem bine, – îmi spune nană Florică. *– Eu la religie am învăţat limba română, nu la şcoală... Dar citim şi foaia dumneavoastră, ne umblă de mulţi ani...*

... La Şcoala generală românească din Chitighaz cu cîteva zile în urmă s-au înscris 18 copii în clasa întîi pentru anul şcolar 1998–99.

– A. R. –

„Ce mămăligă bună am gătit!”

Elevii *Şcolii generale româneşti din Giula* au lăsat în urma lor o săptămînă, care i-a pus aproape în fiecare zi în faţa unor încercări mai mici şi mai mari.

Săptămîna limbii materne a reîmprospătat tradiţionalele concursuri organizate la şcoală. În această înşirare, primul a fost concursul de ortografie; cei mai buni elevi fiind:

– în categoria claselor 5–6

I **Anamaria Ivan**, II **Florica Ivan**, III **Iuliana Papp** şi **Adela Anasztáz.**

– În categoria claselor 7–8

I **Emil Kovács**, II **Adam Szucsigán**, III **Gheorghe Boka.**

La concursul de citire expresivă în limba română s-au prezentat douăzeci de elevi, dintre care au fost premiaţi următorii:

– în categoria claselor 5–6

I **Iuliana Papp**, II **Anamaria Ivan**, III **Cristina Bányai.**

– În categoria claselor 7–8

I **Ildikó Pilán**, II **Emil Kovács**, III **Adam Szucsigán.**

Joi după-masă, în timp ce mămăliga clocotea pe reşoul de gaz, şcolarii mi-au povestit şi despre celelalte evenimente ale săptămînii. De exemplu, ce bine a reuşit întrecerea organizată pe grupe de elevi, dar cu participarea şi a unei echipe formate din cîţiva învăţători şi profesori. *„Să fi văzut profesorii noştri cum s-au luat la întrecere cu noi! Cît ne-am distrat de cîntecele, poeziile ocazionale, dansurile şi jocurile prezentate!”.*

Apoi, **Monica Marc**, elevă în clasa a 7-a, mi-a spus ce lecţie a „predat” colegilor în „ziua educării inverse”, ea fiind profesoara de limbă română. *„Am vorbit despre grădina zoologică, despre anotimpuri, despre florile de primăvară. Colegii mi-au dat răspunsuri bune şi deşi nu am dat note, la sfîrşit tot i-am lăudat.”*

Săptămîna limbii române s-a încheiat cu aprecierea concursurilor, cu înmînarea premiilor (volume de beletristică) şi cu gustarea mămăliguţei servită cu lapte...

– anra –

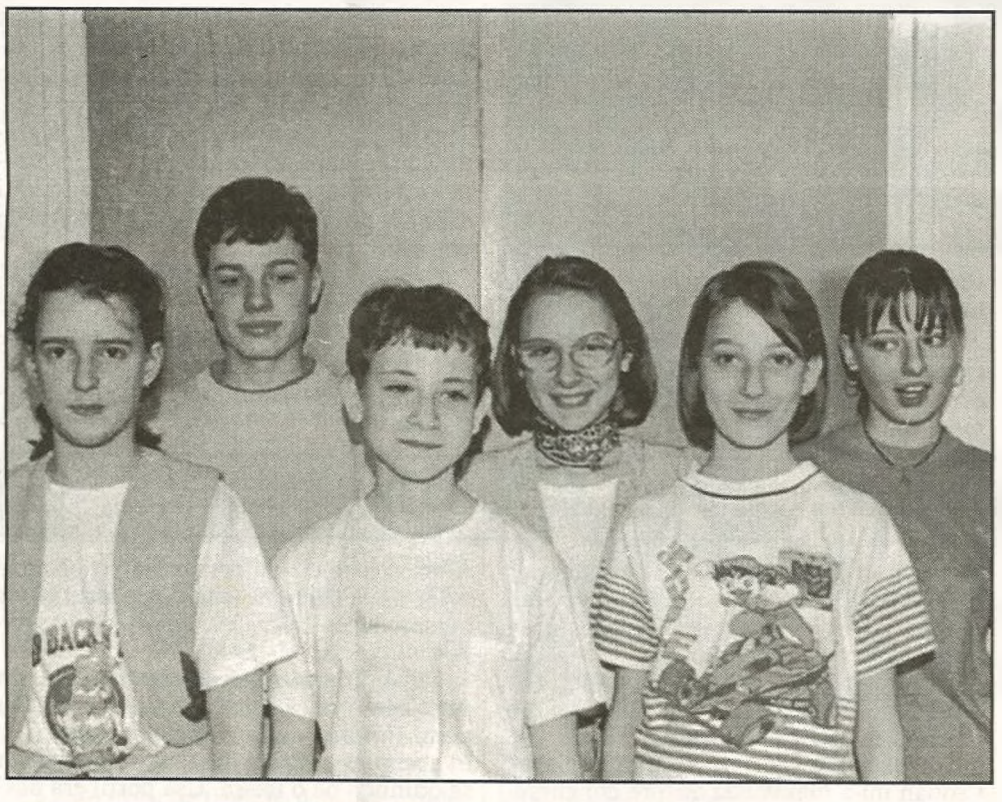

Concurs de română pe ţară

Trei concurente la faza orală din Giula

Ani la rînd se organizează pentru elevii instituţiilor de învăţămînt mediu concursul pe discipline, prescurtat: OKTV. Mulţumită doamnei *Viorica Orosz Fábián,* referenta română a Biroului Naţional de Servicii pentru Învăţămîntul Public, începînd din anul şcolar 1994–95, s-a rezolvat şi problema elevilor dornici de a participa la competiţie, la obiectul de studiu limba şi literatura română.

Astfel s-a întîmplat şi în luna ianuarie din acest an, cînd şapte elevi (clasele III, IV) ai Liceului „N. Bălcescu” din Giula şi-au încercat puterile la faza în scris a concursului, desfăşurat la instituţia lor de învăţămînt. Proba în scris, care a conţinut printre altele prezentarea unei personalităţi române marcante din Ungaria (compunere), analiza poeziei „Noapte de vară” de *G. Coşbuc* şi un test gramatical, a fost urmată de faza orală a concursului, la care au intrat trei eleve, anume: **Tünde Cséffán** (cl. IV), **Magdalena Judea** (cl. III.) şi **Ioana Opriş** (cl. IV.).

În ziua de 3 aprilie a.c., la sediul giulan al Uniunii Culturale a Românilor din Ungaria a avut loc finala concursului, cele trei concurente prezentîndu-se în faţa juriului (profesorii de la catedrele de română ale instituţiilor de învăţămînt superior ELTE din Budapesta şi „Juhász Gyula” din Seghedin: **Ecaterina Kese, Mihai Kozma, Gheorghe Petruşan** şi referenta **Viorica Orosz Fábián**) cu emoţii nemărginite şi cu o pregătire mulţumitoare.

Concursul, mai precis micul „examen de maturitate şi admitere” axat pe recunoaşterea unor fragmente din opere literare (poezie, proză) şi analiza acestora s-a încheiat cu anunţarea rezultatelor: (locul întîi nu s-a oferit), pe locul II s-a clasat *Tünde,* pe locul III: *Ioana* iar pe locul IV: *Magdalena*).

Conform regulamentului de concurs, elevele clasate pe locurile II şi III sînt scutite de examenul de maturitate şi admitere la disciplina: limba şi literatura română, documentele fiind înmînate ulterior la Budapesta.

Pe această cale vă felicităm şi noi, dragi concurente! **– E. Bányai –**

CE NE OFERĂ

Vacanţa de primăvară

O dată, cu primii muguri treziţi la viaţă, după o lungă perioadă de adormire, soseşte şi mult aşteptata vacanţă de Paşti – numită pînă mai ieri doar *„Vacanţa de primăvară”.* Ea semnifică faptul că deşi abia am trecut de jumătatea anului şcolar, însă pînă la încheierea acestuia mai este un lung şi intens timp de activitate instructiv-educativă, la finele căruia vor avea loc, pentru unii, examene finale sau de trecere dintr-un sistem şcolar în altul, iar pentru cei mai mulţi, urcarea pe verticală, (însă numai în urma obţinerii notelor de promovare în vederea trecerii dintr-o clasă în alta).

Vacanţa de Paşti a venit tocmai acum, cînd elevii au obosit şi ca atare, ea le oferă prilejul de a se reface prin înlocuirea unui tip de activitate – învăţătura – care i-a obosit, cu altul, care-i va relaxa prin odihnă, muncă fizică în grădină, ori pe „holdă”, sau prin practicarea unor sporturi şi jocuri – cu mingea, mersul cu bicicleta ş. a.). În felul acesta, elevii se vor recrea şi îşi vor reface forţele după atîtea săptămîni şi luni de stat în cameră, din cauza iernii, ori fixaţi în bănci şi la masa de studiu.

Ce fac ei în vacanţă? La această întrebare răspunsul va fi diferenţiat pentru cele trei categorii de elevi: mici, mijlocii şi mari. Mai întîi, cu toţii se vor odihni, se vor juca (în special cei mici şi mijlocii) şi vor munci cîte puţin, cu deosebire liceenii. Dar evenimentul cel mai de seamă al acestei vacanţe îl constituie sărbătorile Paştilor.

Acum (spre deosebire de regimul comunist ateu), elevii vor avea libertatea de a merge la biserică (cei mai mari şi la slujba din noaptea Învierii). Potrivit tradiţiei, la Paşti sînt atîtea acţiuni la care ei – cu mic, cu mare – iau parte, cu aleasă plăcere la: roşitul (vopsitul) ouălor şi apoi, în ziua de Paşti la ciocnitul acestora. De asemeni, mulţi elevi ajută părinţii la pregătitul mîncărilor de sărbători, fac vizite la rude sau umblă cu stropitul („lociolitul” cum se mai zice în unele părţi) şi culesul (acolo unde sînt) toporaşilor sau al altor flori de primăvară.

Dar, în vacanţa aceasta, elevii mai fac şi lectură, ascultă muzică, privesc micul ecran, merg la cinematograf, la discotecă – cei mari. Alţii desenează, pictează sau călătoresc la rude şi prieteni, corespondează. Esenţial este ca vacanţa să aibă dimensiune formativă şi informativă. Aşa, apoi, în ultimul trimestru şcolar ei se vor reîntoarce la şcoală cu forţe noi de muncă şi gata pentru a parcurge cu succese şi mai mari timpul ce le-a mai rămas din activitatea de pînă la încheierea anului.

Tuturor le dorim vacanţă plăcută! **P. Puşcaşu**

„...Am încercat în repetate rînduri să mă încadrez la școala românească..."

După terminarea şcolii medii, unii tineri de naţionalitate română doresc să continue studiile superioare de limba şi literatura română în ţară, alţii se înscriu chiar la instituţii de învăţămînt superior din România. După obţinerea diplomelor, cei norocoşi se folosesc de cunoştinţele acumulate, încadrîndu-se în diferite domenii de specialitate, iar ceilalţi îşi încearcă norocul cu diploma de română în buzunar la alte locuri de muncă.

Un alt caz îl înseamnă, cînd un tînăr, fie el chiar cel mai inimos român, gîndind şi simţind din suflet „româneşte" se orientează de la bun început spre o activitate în care nu contează ca român, totuşi inima îi bate ca a românilor „plătiţi" din Ungaria.

Cu scopul de a prezenta tineri români de-ai noştri din categoriile amintite (deci care au rămas români adevăraţi, chiar dacă şi-au ales o profesie, ce nu se leagă direct de limba maternă) doresc să ofer cititorilor exemple grăitoare în acest sens.

Această idee mi-a venit în minte, cînd, cu cîteva zile în urmă, am aflat că directoarea-adjunctă a Direcţiunii bazelor sportive din Giula este o româncă, originară din Micherechi – anume: **Ana Gurzău Baktai**.

Cu dînsa am discutat la-nceput despre ceea ce şi-a propus încă în copilărie, apoi despre studii, despre drumul parcurs...

– Ca fiica unei familii româneşti, era firesc să învăţ la şcoala generală românească iar pe urmă la liceul românesc giulan. De mică m-a atras sportul, şi eram gata de orice sacrificiu, numai să am în mînă o minge, să particip la antrenamentele de după-amiază. Încă, din primul an de liceu m-am pregătit conştient, ca după bacalaureat să ajung la Şcoala superioară „Juhász Gyula din Seghedin, ceea ce, spre fericirea mea, s-a şi realizat, la prima încercare. În 1985 am obţinut apoi diploma cu specialitatea română–educaţie fizică.

– Ai vrut neapărat să lucrezi la o şcoală românească?

– Tocmai acesta era visul meu, mai ales că împreună cu soţul (profesor cu specialitatea educaţie fizică–geografie) locuiam la părinţii mei, la Micherechi... Credeam că vom putea preda la şcoala din comună... Din păcate nu era post vacant. Nu aveam ce face, prin urmare am început să ne orientăm în altă parte. Astfel ne-am încadrat la Şcoala generală nr. 1. din Sarkad, făcînd naveta...

– Între timp însă v-aţi întemeiat familie, v-aţi construit

o casă frumoasă la Giula, ceea ce v-a legat de altă localitate...

– Exact. Ne-am mutat în 1990 la Giula, de unde am navetat la Sarkad. Adevărat că m-am simţit nespus de bine la şcoala de acolo, care era destul de mare (o mie de elevi, 60 de cadre didactice): eram şi diriginţă, iar ca profesoară de gimnastică aveam maximum de ore. În ciuda activităţii intense, a orelor multe, am obţinut cu copiii rezultate frumoase, iar în '96 munca mi-a fost răsplătită din partea Autoguvernării locale. Deci, pot spune că, din toate punctele de vedere am avut un loc de muncă excepţional. Totuşi am încercat în repetate rînduri să mă încadrez la şcoala românească din Giula unde învaţă şi copiii mei, dar nu era post vacant...

– Între timp v-aţi schimbat locul de muncă.

– După aproape doisprezece ani am decis să-mi schimb locul de muncă. La centrul sportiv din Giula s-a anunţat un concurs în primăvara trecută pentru un post de organizator. M-am prezentat (împreună cu alţi cinci concurenţi) şi-mi pare nespus de bine că am reuşit. Astfel îmi pot pune la încercare capacitatea mea de „organizator" în domeniul meu preferat: sportul. Astfel, de la întîi iunie lucrez aici, biroul meu fiind în hala de gimnastică. De la 1 februarie am fost numită ca directoare-adjunctă la instituţiile sportive integrate.

– Cum vă simţiţi?

– Trebuie să recunosc: am venit cu emoţii, căci această muncă diferă cu totul de activitatea pedagogică. Sînt responsabilă pentru şase angajaţi, pentru hala de gimnastică, organizare, administraţie, întreţinerea, funcţionarea instituţiei. Deci toate acestea sînt lucruri noi pentru mine. De pe acum încep să mă obişnuiesc. Spre norocul meu că „m-au prins de mînă", m-au sprijinit, mi-au ajutat, iar eu am făcut totul, ca să corespund cerinţelor... Am impresia că colegii mă ajută în formarea unei atmosfere plăcute de muncă cu rezultate cît mai frumoase. Pînă acum am coordonat deja cîteva acţiuni, care, cred că s-au desfăşurat cu bine. Sper că şi în viitor voi putea face faţă cerinţelor profesionale şi organizatorice.

Între timp de la directorul **Béla Horváth** am aflat, că Direcţiunii îi aparţine administrativ (din anul 1994) arena sportivă din oraş, din Gyulavári şi Máriafalva; hala de gimnastică orăşenească şi locul de canotaj din oraş. În hala sportivă au loc diferite acţiuni, manifestări, competiţii de dimineaţa, pînă seara. Dar aici se ţin şi orele de educaţie fizică ale elevilor din trei şcoli, ceea ce înseamnă că de trei ori pe săptămînă vin aici, la lecţii, în jur de 1600 de şcolari. Activitatea e neîntreruptă şi chiar dacă nu e evident, organizarea necesită o atenţie deosebită, ca totul să meargă „ca pe roate", dintr-un buget cît de restrîns.

Drept încheiere, directorul şi-a exprimat satisfacţia, că de pe acum are un ajutor de nădejde prin directoarea-adjunctă , care-şi dovedeşte din zi în zi silinţa, punctualitatea, sîrguinţa, prin munca sa devotată.

– E. Bányai –

Cu oaspeţi din Arad...

... serată amicală la Békéscsaba

Românii din Békéscsaba s-au întîlnit recent, în seara zilei de 3 aprilie, la Restaurantul Party, în cadrul unei întruniri amicale, iniţiată în primul rînd de *Uniunea Românilor* din oraş. La recenta acţiune au primit invitaţie şi reprezentanţii *Asociaţiei Ungaro–Română din judeţul Bichiş*, care au onorat organizatorii într-un număr mare.

Cuvintele de salut rostite de preşedintele **Gheorghe Grósz** au fost urmate de un program cultural-folcloric, compus dintr-un mănunchi bogat de dansuri şi cîntece populare româneşti.

Este adevărat că oaspeţii din Arad au sosit cam anevoios, dar au fost primiţi cu atît mai mare căldură, asigurîndu-le participanţilor clipe distractive, delectîndu-le sufletele cu crîmpeie reprezentative ale tezaurului folclorului românesc.

Mulţumită contribuţiei domnului maestru–coregraf **Viorel Nistor**, membrii Ansamblului de dansuri populare: „**Doina Mureşului**", împreună cu muzicanţii şi soliştii de cîntece populare: **Irina Ionescu** şi **Zelea Lucaci**, făcînd un popas la Békéscsaba, le-au oferit celor prezenţi amintiri plăcute şi frumoase. (De altfel în ziua următoare, oaspeţii români şi-au dat concursul la un festival internaţional organizat la Orosháza.)

Programul cultural şi cina gustoasă au fost urmate de distracţie, dans şi voie bună, discuţii libere şi amicale...

– E. Bányai –

Foto. E. B.

Expoziţie de icoane

Luni, 30 martie 1998, ora 15.00 în sala de expoziţie a muzeului „CASA DE POVEŞTI" din Békéscsaba, a avut loc vernisajul expoziţiei de icoane a unui grup de elevi de la Palatul Copiilor din Arad, România, conduşi de prof. **Corneliu Artimon**, conducătorul cercului de pictură.

Redăm cîteva pasaje din cuvîntul de suflet al domnului profesor Corneliu Artimon.

„Ca dascăl al acestor autori de icoane, sunt bucuros că în această primăvară, în Postul Paştelui, realizăm prezenta expoziţie în ţara vecină şi prietenă, Ungaria, prin minunatele calităţi ale elevilor mei, a sensibilităţii lor pentru frumos, a inteligenţei artistice şi a măiestriei mîinilor lor, fiind conştient de harul artistic cu care Dumnezeu i-a hărăzit.

Această manifestare n-ar fi fost posibilă fără deschiderea care a avut loc în societatea românească, dovedindu-se încă o dată legătura firească între biserică şi şcoală, relevînd rolul religiei în procesul de învăţămînt."

Din partea Episcopiei Ortodoxe Române din Ungaria, ai cărei oaspeţi au fost, dorim succese pe măsura talentului tuturor acestor minunaţi copii.

Pr. Puşcaş Petru, Giula

ÎNCĂ O DATĂ DESPRE

Săptămîna Culturii Române la Budapesta

În lumina rampei

Rechemaţi de multe ori...

Cu spectacolul *Teatrului Bulandra* din Bucureşti, în seara de 3 aprilie a.c. la *Teatrul Naţional din Budapesta*, s-a încheiat *Săptămîna Culturii Româneşti.*

... În anul 1947 actriţa **Lucia Sturdza Bulandra** înfiinţează teatrul orăşenesc, cîştigîndu-l pentru teatru şi pe vestitul regizor, actor şi scenograf, **Liviu Ciulei**, care a introdus o nouă optică atît în concepţia scenică, cît şi în interpretarea artistică din viaţa teatrală românească contemporană.

Printre regizorii şi conducătorii de seamă ai ansamblului s-au mai înscris: **Lucian Pintilie, Alexandru Tocilescu, Ion Caramitru, Silviu Purcărete, Virgil Ogăşanu, Victor Rebenciuc** (actualul director general al Teatrului).

În anul 1991 renumitul Teatru a fost ales printre membrii *Uniunii Europene de Teatru...*

La festivitatea de încheiere a *Săptămînii Culturale Române*, cei doi miniştri ai culturii **Bálint Magyar** şi Ion Caramitru au amintit de sfîrşitul unei săptămîni comune excepţionale, de însemnătatea întreţinerii unei spiritualităţi comune.

Ion Caramitru a evocat impresionantul turneu al Teatrului Bulandra din Ungaria, din anul 1979, cînd s-a simţit o mare dragoste din partea publicului maghiar din Kecskemét şi Budapesta, dovedind o sinceră admiraţie faţă de teatrul român.

În această seară de aprilie, Teatrul Bulandra a sosit la Budapesta cu drama *Petru, adică petele din soare*. Autorul piesei, **Vlad Zografi**, cunoscut şi ca fizician, născut la Bucureşti în anul 1960, debutează în anul 1990 în săptămînalul *România literară* cu o nuvelă. Piesa pusă în scenă, în anul 1996 a primit premiul celei mai bune piese, iar cu un an mai tîrziu, la *Festivalul Teatrului Românesc*, organizat la Braşov, a obţinut premiul celui mai bun debut.

Ne aflăm la curtea regelui-copil Ludovic al XV-lea, cînd Petru I, ţarul Rusiei soseşte într-o vizită la Paris în masca unui marinar olandez, însoţit de papa-prinţ şi de cei doi spioni ai săi, cărora le dă porunca de a-l găsi pe filozoful-cinic Pièrre de la Manque, de la care aşteaptă un răspuns.

De la o scenă la alta, prin şirul dialogurilor încărcate deopotrivă de tragic şi comic, se confruntă Orientul cu Occidentul, două civilizaţii şi două culturi cu totul diferite – conflict ridicat de piesă dintr-o simplă istorisire la înălţime profund actuală.

În timp ce ţarul îşi bate joc de aristocraţia snobă franceză, curtea franceză, deşi îl dispreţuieşte pe autocrat, totuşi îl primeşte cu stimă, nădăjduind o alianţă franceză–rusă în cazul unui război.

Pe luminatul ţar îl mai interesează şi stadiul la care a ajuns ştiinţa din Occident, dovedeşte o curiozitate imensă faţă de invenţii, faţă de descoperirea astronomilor francezi – care au confirmat că soarele are pete şi, deci, s-a îmbolnăvit... Şi mai ales, îl preocupă întrebarea: cum ar putea schimba oamenii. Iar fiindcă nu primeşte răspunsul aşteptat nici de la filozoful-cinic, îl ucide pe acesta, sperînd că prin disecţia cadavrului va pătrunde în sufletul filozofului mort – o iraţionalitate care coincide aici cu nebunia raţiunii. (Ce tragism în dialogul dintre ţar şi clovnul său: *„– Azi am omorît un om... – De ce?... – Trebuia!"*).

Distribuţia a fost formidabilă! Actorii au dovedit cu toţii o capacitate de implicare în rol şi identificare cu personajul, chiar şi actorii din partiturile mai mici. Alături de Victor Rebenciuc (în rolul filozofului), personalitate de vîrf a teatrului şi filmului românesc, cu un joc artistic splendid, s-a distins şi actorul **Cornel Scripcaru** (în rolul ţarului Petru) şi **Mariana Mihuţ** (în rolul lui Nichita, papa-prinţ), care prin monologul său a atins culmi artistice de excepţie.

Regia **Cătălinei Buzoianu** şi-a păstrat ritmul şi pulsaţia pînă la ultimul moment. Costumele, decorul semnat de **Lia Mantoc** a fost într-o armonie perfectă atît cu comentariul muzical al lui **Petru Mărgineanu**, cît şi cu mişcarea scenică dirijată de **Răzvan Mazilu**.

Nu întîmplător au fost actorii rechemaţi la rampă de-atîtea şi de-atîtea ori!...

– anra –

Artă plastică contemporană

La Galeria de Artă din Budapesta s-a deschis la 31 martie (pînă la 22 aprilie) o reprezentativă expoziţie de artă plastică contemporană din România de azi. Etalînd valori artistice autentice cu trăsături moderne, chiar provocative, organizatorii au oferit publicului budapestan creaţii variate, contradictorii, din curentele cele mai variate ale creatorilor din generaţia tînără, care se bucură azi de sprijinul Fundaţiei *Anastasia* şi de atenţia *Muzeului Naţional.*

Vernisajul a atras oaspeţi de nume şi renume şi un public deosebit de numeros.

Grupul artiştilor plastici din România

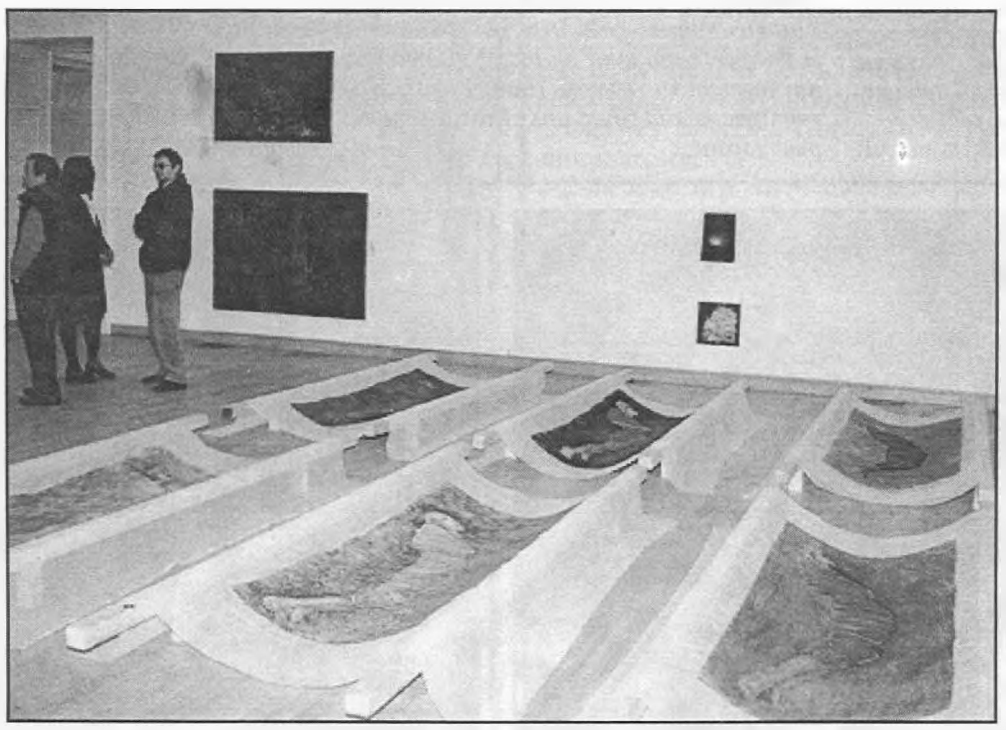

Tendinţe şi maniere artistice diferite...

Vernisajul a atras un numeros public

Rîndunica şi vrabia

Se zice că rîndunica este cea mai curată dintre toate păsările, iar vrabia cea mai păcătoasă.

Cică atunci cînd Domnul nostru Isus Cristos era mort pe cruce, au venit toate păsările într-acolo, numai vrabia n-a venit. Într-un tîrziu sosi şi ea şi după o scurtă rotire, îl scuipă pe Isus în faţă, dar rîndunica din apropiere întinse repede aripa şi-l şterse pe Isus.

Cică de atunci e rîndunica cea mai curată şi binecuvîntată pasăre.

***Costin L.** (Anecdote, Snoave)*

Cultura română din Ungaria – un rîu cu albie proprie

Albia rîului îşi adună apele. Este numai o omonimie între albia rîului, cu sensul lui propriu, şi albia rîului – cultura română din Ungaria.

Albia spiritualităţii româneşti din Cîmpia Ungară îşi adună apele, uneori mai tumultuoase, alteori mai domoale.

Cultura română de aici – reprezentată de creatori bilingvi: scriitori, istorici şi critici literari, folcloriştі, gramaticieni, lingvistici, pictori şi jurnalişti de excepţie, din presa scrisă şi din cea electronică – are Olimpul ei, iar tot ce se cerne, cu trudă creatoare, se materializează în creaţie.

Cultura română din Ungaria – un rîu cu albie proprie – are cursul ei firesc: se varsă în două rîuri mai mari: în cel al Patriei mamă, căreia îi aparţine prin limbă, simţire şi tradiţie, şi, implicit, în albia spiritualităţii maghiare – ca parte inseparabilă a acesteia.

Scrisul românesc din Ungaria nu este insignifiant, cum sîntem tentaţi să credem la o lectură pripită a producţiilor spirituale existente în publicaţii periodice, în tomuri antologice şi volume separate, ci semnificativ.

Făcînd cu pietatea cuvenită lectura – ca act de cultură –în prestigioasele publicaţii periodice, precum *Foaia românească, Izvorul, Simpozion, Almanah, Lumina, Annales* şi *Calendarul românesc* am avut revelaţia că în ele pulsează viaţa literară, că ele sînt spaţiu în care se întreţin şi se asimilează valori, cristalizîndu-se o linie ziditoare de cultură specifică românilor din acest peisaj geografic. Prin spaţiul conferit talentelor, publicaţiile întind o mînă benefică şi generoasă spre afirmarea identităţii intelectuale şi naţionale.

În acest peisaj publicistic, a apărut, în prima parte a anului trecut, o nouă revistă a truditorilor scrisului românesc: *CONVIEŢUIREA / EGYÜTTÉLES, Revista românilor din Seghedin*, revistă bilingvă, în speţă, a intelectualităţii universitare, rafinate, din Ungaria şi, sperăm, a intelectualităţii române din orice insulă a limbii române.

Printre iniţiatori se numără istoricul şi criticul literar **Gheorghe Petruşan**, profesorul **Mihai Cozma**, personalităţi care şi-au cioplit chipul în cultura română din acest spaţiu geografic şi spiritual.

Revista, prin programul său, redimensionează estetic viaţa culturală, propunînd ferestre deschise eforturilor creatoare pe harta spirituală bilingvă.

Prin modestul nostru studiu asupra culturii române din acest spaţiu geografic şi spiritual, aducem un plus de preţuire *culturii române* – cultură care ni se pare a fi un rîu cu albie proprie şi care, în cursul ei firesc, se varsă în două mări, iar apoi, prin traduceri, într-un ocean mai mare: literatura universală.

Prof. Lucreţia Fluieraş Şipos
Szarvas

PROGRAME TV

13 APRILIE – 19 APRILIE

	Programul MTV1 – Az MTV műsora	Programul TV2 – A TV2 műsora	Programul RTL Klub – RTL Klub műsora
Április 13. hétfő	7.00 Ficánkoló (ism) 7.05 Gyurmavilág 7.10 A kincseshegy titka (am. film, ism.) 8.35 A hetedik testvér (magyar rajzfilm) 10.00 Marcellino – kenyér és bor (francia–német–angol film) 11.25 Jelenségek az állatvilágban (angol sorozat) 12.00 Déli harangszó, időjárás 12.05 Szerencsepercek – 21-es show 12.40 Tündér Lala (mesejáték, ism.) 13.55 Igen, szeretlek (ol–német sor) 15.30 Torvill és Dan (angol jégrevű) 16.25 Leg... leg.. leg 16.50 Fifi gyermekei (angol kisfilm) 17.45 Jelfák 17.55 A tojásfestők (bábfilm, ism.) 18.05 „Engedjétek hozzám!" 18.20 Két feltámadás 19.00 Híradó 19.15 Ábel Amerikában (tévéfilm) 20.30 Sandra hercegnő (francia sor.) 21.35 Gyilkosság telefonhívásra (am. film) 23.05 Az ötvenes évek világa (német sor) 23.35 Tonik	6.55 Teo (spanyol rajzfilmsorozat) 7.00 Pufóka 7.25 Twist Oliver 9.00 Keménykalap és krumpliorr 10.35 Szerencsekerék (ism.) 11.05 Húsvéti szokások 11.35 Mindent vagy semmit! (ism.) 12.00 Nótaszó 12.30 Csupa-csupa élet (ism.) 13.00 A TV2 és a Discovery Channel bemutatja: A nagy szibériai szürkemedve (brit ismeretterj. film) 13.50 Mozivarázs 14.15 Gulliver utazásai (német–angol film) 15.50 Parke Lewis sohasem veszít! (am. sor.) 16.15 Magnum (am. sor.) 17.05 Csupa-csupa élet (német sor.) 17.30 A következő áldozat (brazil sorozat) 18.25 Szerencsekerék 19.00 Tények 19.10 Gazdagok és szépek (am. sor.)19.40 Kifutó 21.10 Mindent vagy semmit! 21.35 Oliver története (am. film) 23.10 Cagney és Lacey (am. sor.) 24.00 Tények 0.10 Húsvéti szokások 0.50 Közvetlen ajánlat	6.30 Jó reggelt! – húsvéti meglepetésekkel 9.00 Szaffi (magyar rajzfilm 10.20 Húsvéti parádé (amerikai zenés film) 12.05 Varázslatos szigetek 3. Idegenek az Édenkertben (angol dokumentumfil) 12.55 Meri vagy nem meri? 13.00 Híradó 13.15 Recept Klub 13.50 A hercegnő és a kobold (magy. rajzfilm) 15.15 Túlvilági papa (am. családi film) 16.45 Musical Múzeum (am. musical-összeállítás) 19.00 Híradó 19.30 Fókusz 20.00 Mindörökké Batman (amerikai kalandfilm) 22.05 Egy különgleges este a Spice Girls-szel (szórakoztató műsor) 23.05 Családi zűrök (amerikai film) 0.40 Fókusz (ism.)
Április 14. kedd	5.30 Gazdatévé 5.50 Nap-kelte 9.35 Bor és hatalom (spanyol sor.) 10.10 Szatelit (ism.) 11.00 Walt Disney bemutatja (ism.) 12.00 Déli harangszó 13.00 Hyppolit és a többiek (Mezei Mária válogatása) 13.55 Műsorismrtetés 14.00 Patrin – Üzenet – Vorba 14.25 Domovina 14.50 Alice varázslatos tükre (rajzfilm) 16.00 Fecsegő tipegők (amerikai sor.) 16.30 A szerelem jogán (brazil sor.) 17.00 Sorstársak 17.15 Ki marad a végén? 17.40 Életjel 17.45 Körzeti híradók 18.00 Katolikus krónika 18.20 Fabulák (sor., ism.) 18.35 A papák királya (brazil sor.) 19.30 Híradó 20.00 Vészhelyzet (amerikai sor.) 20.45 Kriminális 21.20 MM 21.25 Telemázli 21.50 Hírek 21.55 Akutális 22.20 Kenó 22.25 Publikum (kulturális műsor) 22.55 A tehén (cseh film) 0.25 Telesport 0.55 Hírek	6.00 Egérfogó 6.25 Jelkép-kalendárium 6.30 Jó reggelt, Magyarország! 6.39 Faluvilág 7.07 Középpont 7.15 Pénzvilág 7.37 Sport 8.31 TV2 doktor 9.00 Délelőtt a TV2-vel 10.25 Egy kórház magánélete (am. sor.) 11.15 Segíts magadon! 11.40 Mindent vagy semmit! (ism.) 12.00 Stádium 12.15 Szerencsekerék (ism.) 12.40 Egy kórház magánélete (am. sor., ism.) 13.30 Csupa-csupa élet (ism.) 13.55 Klik 14.25 Kölyökszínpad 14.55 Mozart Band (sp. rajzfilmsorozat) 15.25 1001 amerikai 15.50 Parke Lewis sohasem veszít (am. sor.) 16.15 Magnum (am. sor.) 17.05 Csupa-csupa élet (német sor.) 17.30 A következő áldozat (brazil sor.) 18.25 Szerencsekerék 19.00 Tények 19.30 Gazdagok és szépek (am. sor.) 19.55 Tv a város szélén 20.45 JAG – Becsületbeli ügyek (am. sor.) 21.40 Mident vagy semmit! 22.00 Jó estét, Magyarország! 23.00 Szuper csapat (am. sor.) 24.00 Hajnaltól napestig 0.25 Tények 0.50 Közvetlen ajánlat	6.30 Jó reggelt! 8.30 100-ból egy (ism.) 9.00 A farm, ahol élünk (am. sor., ism.) 9.45 Klip Klub 10.05 Rajzfilm Klub (rajzfilmsorozatok ism.) 11.40 Az első csók (fr. sor., ism.) 12.10 Knight Rider (am. sor., ism.) 12.55 Meri vagy nem meri? 13.00 Híradó 13.15 Recept Klub 13.30 Megveszem ezt a nőt! (mexikói sor.) 14.20 Klip Klub 14.50 Rajzfilm Klub 16.05 Az első csók (francia filmsor.) 16.30 A farm, ahol élünk (am. filmsorozat) 17.20 100-ból egy 17.55 Meri vagy nem meri? 18.00 Knight Rider (am. sorozat) 18.55 Meri vagy nem meri? 19.00 Híradó 19.30 Fókusz 19.55 Meri vagy nem meri? 20.00 A cigánylány (fr. vígjáték) 21.35 Aranykor (amerikai film) 22.25 Mindörökre Batman (am. kalandfilm, ism.) 0.30 Fókusz (ism.)
Április 15. szerda	5.30 Gazdatévé 5.50 Nap-kelte 9.35 Bor és hatalom (spanyol sor.) 10.05 A zsarnok zseni: Caravaggio (német dok.-film, ism.) 11.10 Második lehetőség (am. sor.) 12.00 Déli harangszó 13.00 Népzenei összeállítás 14.00 Slovenski utrinki 14.25 Ecranul nostru 14.50 Hrvatska kronika 15.25 A mindent megváltoztató masina (lengyel sor.) 16.00 Cimbora 16.30 A szerelem jogán (brazil sor.) 17.00 Alfa szolgálat 17.15 Választás '98 17.35 Körzeti híradók 18.00 Útmutató 18.20 A jóságos fogtündér egerek (angol sorozat, ism.) 18.35 A papák királya (brazil sor.) 19.30 Híradó 20.00 Mr. Bean iskolába megy (angol burleszkfilm) 20.30 Telesport 22.35 Kenó 22.40 Hírek 22.45 Akutális 23.10 Telesport 23.45 A biztonsági őr (amerikai film) 1.15 Hírek	6.00 Nótaszó 6.25 Jelép-kalendárium 6.30 Jó reggel, Magyarország! 6.39 Faluvilág 7.07 Középpont 7.15 Pénzvilág 7.37 Sport 8.31 TV2 doktor 9.00 Délelőtt a TV2-vel 10.25 Egy kórház magánélete (am. sor.) 11.15 Gyökereink 11.40 Mindent vagy semmit! (ism.) 12.00 Stádium 12.15 Szerencsekerék (ism.) 12.40 Egy kórház magánélete (ism.) 13.30 Csupa-csupa élet (ism.) 13.55 Titokzatos természet 14.25 Kölyökszínpad 14.55 Mozart Band (rajzfilmsor.) 15.25 1001 amerikai (rajzf.-sor.) 15.50 Parker Lewis sohasem veszít (am. sor.) 16.15 Magnum (am. sor.) 17.05 Csupa-csupa élet (ném. sor.) 17.30 A következő áldozat (brazil sor.) 18.25 Szerencsekerék 19.00 Tények 19.30 Gazdagok és szépek (am. sor.) 19.55 Szenzációs ajánlat (am. vígjáték) 21.40 Mindent vagy semmit! 22.00 Jó estét, Magyarország! 23.00 Zsarublues (am. sor.) 24.00 Hajnaltól napestig 0.25 Tények 0.50 Közvetlen ajánlat	6.30 Jó reggelt! 8.30 100-ból egy (ism.) 9.00 A farm, ahol élünk (am. sor., ism) 9.45 Klip Klub 10.05 Rajzfilm Klub (Rajzfilmsorozat ism.) 11.40 Az első csók (fr. sor., ism.) 12.10 Knight Rider (am. sorozat, ism.) 12.55 Meri vagy nem meri? 13.00 Híradó 13.15 Recept Klub 13.30 Megveszem ezt a nőt! (mexikói sorozat) 14.20 Klip Klub 14.50 Rajzfilm Klub 16.05 Az első csók (francia sorozat) 16.30 A farm, ahol élünk (am. sor.) 17.20 100-ból egy 17.55 Meri vagy nem meri? 18.05 Knight Rider (am. sor.) 18.55 Meri vagy nem meri? 19.00 Híradó 19.30 Fókusz 19.55 Meri vagy nem meri? 20.00 BUGS – A cég hullámhosszán (amerikai film) 20.55 Halál kis adagokban (francia thriller) 22.A cigánylány (francia vígjáték, ism.) 0.05 Fókusz (ism.)
Április 16. csütörtök	5.30 Gazdatévé 5.50 Nap-kelte 9.35 Bor és hatalom (spanyol sor.) 10.10 Helló, Magyarország! 11.05 Frankenberg-kastély (német sorozat, ism.) 12.00 Déli harangszó 16.00 Vegyes páros (Telefonos vetélkedő tizenéveseknek) 16.30 A szerelem jogán (brazil sor.) 17.00 Segítség! 17.10 Csellengők 17.15 János vitéz 17.35 Euro-percek 17.45 Körzeti híradók 18.00 Szeerb gótika Magyarországon 18.20 A kockásfülű nyúl (sorozat, ism.) 18.35 A pampák királya (brazil sor.) 20.00 Kisváros (magyar sor.) 20.40 Bohózatalbum. Lőrincz Mikós tréfája 21.00 Stúdió '98 21.35 MM 21.40 Hírek 21.50 Kenó 22.20 Világkép 22.50 Az ötvenes évek világa (német sor.) 23.15 Telesport 0.15 Hírek	6.00 Gyökereink 6.25 Jelkép-kalendárium 6.30 Jó reggelt, Magyarország! 6.39 Faluvilág 7.07 Középpont 7.15 Pénzvilág 7.37 Sport 8.31 TV2 doktor 9.00 Délelőtt a TV2-vel 10.25 Egy kórház magánélete (am. sor.) 11.15 Follow me 11.40 Mindent vagy semmit! (ism.) 12.00 Stádium 12.15 Szerencsekerék (ism.) 12.40 Egy kórház megánélete (ism.) 13.30 Csupa-csupa élet (ism.) 13.55 Nemcsak egy mozi 14.25 Kölyökszínpad 14.55 Mozart Band (rajzf.s.) 15.25 1001 amerikai (rajzf.s.) 15.50 Parker Lewis sohasem veszít (am. sor.) 16.15 Magnum (am. sor.) 17.05 Csupa-csupa élet (német sor.) 17.30 A következő áldozat (brazil sor.) 18.25 Szerencsekerék 19.00 Tények 19.30 Gazdagok és szépek (am. sor.) 19.55 Forró nyomon 20.45 Rex felügyelő (német–osztrák sor.) 21.40 Mindent vagy semmit! 22.00 Jó estét, Magyarország! 23.00 Remington Steele (am. sor.) 24.00 Hajnaltól napestig 0.25 Tények 0.50 Közvetlen ajánlat	6.30 Jó reggelt! 8.30 100-ból egy (ism.) 9.00 A farm, ahol élünk (am. sor., ism.) 9.45 Klip Klub 10.05 Rajzfilm Klub (rajfzilmsorozatok ism.) 11.40 Az első csók (fr. sor. ism.) 12.10 Knight Rider (ism.) 12.55 Meri vagy nem meri? 13.00 Híradó 13.15 Recept Klub 13.30 Megveszem ezt a nőt! (mexikói sor.) 14.20 Klip Klub 14.50 Rajzfilm Klub 16.05 Az első csók (fr. sorozat) 16.30 A farm, ahol élünk (am. sor.) 17.20 100-ból egy 17.55 Meri vagy nem meri? 18.00 Knight Rider (am. filmsorozat.) 18.55 Meri vagy nem meri? 19.00 Híradó 19.30 Fókusz 19.55 Meri vagy nem meri? 20.00 Angyali érintes (am. sor.) 20.50 Futballhercegnő (amerikai film) 22.30 Halál kis adagokban (francia thriller, ism.) 0.05 Fókusz (ism.)
Április 17. péntek	5.30 Gazdatévé 5.50 Nap-kelte 9.35 Bor és hatalom (spanyol sor.) 10.10 Anno... 10.35 Magyar Izland-expedíció (sorozat, ism.) 11.10 Savannah (amerikai sorozat) 12.00 Déli harangszó 13.00 Angol Liga 13.55 Együtt (Velünk élő kisebbségek) 14.45 Unser Bildschierm 15.15 A Terra misszió (német sor.) 15.45 Ficánkoló (ism.) 15.50 Kisokos 16.10 Teleszák (Horágsztízperc) 16.30 Urgammák (sci-fi sorozat) 17.00 Választás '98 17.15 Évgyűrűk 17.45 Körzeti híradók 18.05 Ablak 19.00 Família Kft. 19.30 Híradó 20.00 Savannah (amerikai sor., ism.) 20.45 Exkluzív 21.10 Desszert 22.05 Hírek 22.15 Akutális 22.40 Kenó 22.45 Bonnie és Clyde (am. film) 0.30 Bobby McFerrin és His Choir 1.00 Hírek	6.00 Top 10 6.25 Jelkép-kalendárium 6.30 Jó reggelt, Magyarország! 6.39 Faluvilág 7.07 Középpont 7.15 Pénzvilág 7.37 Sport 8.31 TV2 doktor 9.00 Délelőtt a TV2-vel 10.25 Egy kórház magánélete 11.15 Foci-vb-k története 11.40 Mindent vagy semmit! 12.00 Stádium 12.15 Szerencsekerék 12.40 Egy kórház magánélete 13.30 Csupa-csupa élet (ism.) 13.55 Főzősarok 14.25 Megdumáljuk 14.55 Mozart Band 15.25 1001 amerikai 15.50 Parker Lewis sohasem veszít (am. sor.) 16.15 Magnum (am. sor.) 17.05 Csupa-csupa élet (ném. sor.) 17.30 A következő áldozat (brazil sor.) 18.25 Szerencsekerék 19.00 Tények 19.30 Gazdagok és szépek (am. sor.) 19.55 Kifutó 21.40 Mident vagy semmit! 22.00 Jó estét, Magyarország! 23.00 Péntek 13.: A véres kirándulás (am. film 0.30 Sportszenzációk 1.00 Hajnaltól napestig 1.25 Tények 1.50 Közvetlen ajánlat	6.30 Jó reggelt! 8.30 100-ból egy (ism.) 9.00 A farm, ahol élünk (am. sor., ism.) 9.45 Klip Klub 10.05 Rajzfilm Klub (rajzfilmsorozatok ism.) 11.40 Az első csók (fr. sorozat, ism.) 12.10 Knight Rider (am. sorozat, ism.) 12.55 Meri vagy nem meri? 13.00 Híradó 13.15 Recept Klub 13.30 Megveszem ezt a nőt! (mexikói sor., ism.) 14.20 Klip Klub 14.50 Rajzfilm Klub 16.05 Az első csók (fr. filmsorozat) 16.30 A farm, ahol élünk (am. filmsorozat.) 17.20 100-ból egy 17.55 Meri vagy nem meri? 18.00 Knight Rider (am. filmsorozat.) 18.55 Meri vagy nem meri? 19.00 Híradó 19.30 Fókusz 19.55 Meri vagy nem meri? 20.00 Jackson, a vadállat (amerikai akciófilm) 21.40 Gyilkos sorok (angol sor.) 22.30 Jobb part, bal part (francia film) 0.15 Fókusz (ism.)
Április 18. szombat	5.50 Nap-kelte 8.00 Jó reggelt adj, Istenem! 8.10 Rejzfilmsztárok parádéja 9.05 Ficánkoló (ism.) 9.10 Állatmesék 9.35 Lurkó Kupa 9.45 Mindent mesék könyve 10.00 Fazonok 11.05 Szenvedélyek (olasz sor., ism.) 11.55 Szerelmek Saint-Tropez-ban (francia sor.) 12.50 Energiaábécé 13.00 Híradó 13.10 Népzenei magazin 13.35 Zöldposta 14.05 Válaszolunk... a nézők telefonjaira 14.15 Körtánc – körkép 14.30 Álmodozni mindig lehet (francia film) 16.10 Divat '98 16.35 Az én Petőfim 16.45 Minden, ami zene 16.50 Úton 17.20 Zóna 17.45 Unokáink sem fogják látni... 18.30 Komaszkorunk legszebb nyara (sorozat) 19.05 Lottóshow 19.30 Híradó 20.00 Top-show 21.05 Baseball bikák (am. film) 22.55 Show-bálvány	6.55 Teo (spanyol rajzfilmsorozat) 7.00 Tip és Tap (belga rajzfilmsorozat) 7.10 Kölyökszínpad 8.05 Nekem nyolc! 9.00 Parker Lewis sohasem veszít (am. sor., ism.) 10.50 Top 10 11.20 Az ördög és a tízparacsolat (fr. vígjáték, ism.) 13.15 Hét x hét 13.40 Gazdagok és szépek (am sor., ism.) 15.15 Grease (am. zenés film) 17.05 Titokzatos természet (brit természetfilm) 17.30 A hegyi doktor (német sor.) 18.30 Szerencsekerék 19.00 Tények 19.30 Szerelem első látásra 19.55 Gyilkosság villanófényben (am. film) 21.50 Suttogások a sötétben (am. thriller) 23.35 Mozivarázs (A gömb) 0.40 Mozivarázs (Virtuális valóság) 1.05 Titokzatos játékok 1.25 Közvetlen ajánlat	7.00 Kölyökklub 11.05 Felfedező úton a Robinson család (amerikai filmsorozat) 11.30 Mágusok (ausztrál–lengyel sorozat) 12.00 A hópárduc nyomában (angol dokumentumfilm) 13.00 Híradó 13.10 Bravo Tv 15.00 Gyilkos sorok (angol sorozat, ism.) 15.50 K. O. (magyar film) 17.35 Hetedik mennyország (amerikai sorozat) 18.30 Kész átverés (kandi kamera) 19.00 Híradó 19.30 RTL Sport Klub 20.00 Orangyalok (olasz sorozat) 21.40 A csend fogságában (amerikai film) 23.25 Jackson, a vadállat (amerikai akciófilm, ism.)
Április 19. vasárnap	6.30 Gazdatévé 7.00 Számítógép-jogosítvány 1. 7.25 „Igy szól az Úr!" 7.30 Ficánkoló (ism.) 7.35 Gyalogbéka (sor., ism.) 8.10 Zenegér 8.30 Rajzfilmsztárok parádéja 9.30 Delta 2000 10.00 Tévémagiszter 11.05 Púder 11.35 Vörös Sári nótafelvételeiből 12.00 Déli harangszó 12.05 Szerencsepercek – 21-es show 12.30 Jani házhoz megy... 13.05 Istvn veleg, drágám (kanadai film) 15.00 Életjel 15.30 Örömhír 15.50 Vers mindenkinek. Zalán Tibor: Álom 16.00 Walt Disney bemutatja 17.05 Miden, ami zene 17.15 Ferencziirkusz 18.10 Helló, világ! (turisztikai magazin 19.00 A Hét 20.05 Sandra hercegnő (francia sor.) 21.00 Édentől keletre (am. film) 22.55 Az ötvenes évek világa (német sor.) 23.25 Tonik	6.30 Könyvek könyve 6.55 Teo (spanyol rajzfilmsor.) 7.00 Tip és Tap (belga rajzfilmsorozat) 7.10 Megdumáljuk 8.05 Nekem nyolc! 9.00 Hűséges az Isten (vallási magazin) 9.30 A következő áldozat (brazil sor., ism.) 11.15 A foci-vb-k története 11.45 Nótaszó 12.15 A következő áldozat (brazil sor., ism.) 14.45 Kifutó (ism.) 16.15 Szuper csapat (am. sor.) 17.05 Az Ürközpont (am. sor.) 18.00 Tények 18.10 Napló 19.00 Szerencsekerék 19.30 Szerelem első látásra 2.00 Film – Közkívánatra! 22.05 Gól!!! Gól!!! Gól!!! 22.35 Kulturális magazin 23.10 A tizedes meg a többiek (magyar film) 1.00 Nemcsak egy mozi 1.30 Napló 2.20 Közvetlen ajánlat	7.00 Kölyökklub 11.05 Felfedező úton a Robinson család (amerikai filmsorozat) 11.30 Szívvel, lélekkel (talkshow másképp) 12.00 Sajtóklub 13.00 Híradó 13.10 Dóra mozija (magazin) 13.40 Hat hét boldogság (magyar film) 15.00 Olajralépés (francia film) 16.40 Igy készült: A vasálarcos (werkfilm, ism.) 17.05 David Attenborough: Szeszélyes természet (dokumentumfilm) 18.00 Fókusz plusz 18.30 Kedvenc magazin (kisállattartók magazinja) 19.00 Híradó 19.30 Vészhelyzet (amerikai sorozat) 2015 Tengeri farkasok (angol akciófilm) 22.20 Etikából elégtelen 23.55 Dóra mozija (ism.) 0.25 Sajtóklub (ism.)

În atenţia cititorilor!

Din motive tehnice programul TVR nu ne-a parvenit la timp

MICA PUBLICITATE

● De vînzare fabrică de paste făinoase. Capacitate de producţie 100 Kg/oră. Informaţii la telefoanele: 06-66/480-561, 06-30/255-583, 06-66/382-315.

● Oferim făină de grîu pentru brutării, importatori din România. Tel.: 06-30/255-583

● Căutăm firme, persoane cu relaţii comerciale în România, Ucraina, Rusia, Tel.: 06-66-480-561 sau Radio tel.: 05-30-255-583.

● Bărbat tînăr (30 ani) vorbind limba maghiară şi română perfect ar reprezenta firme în România sau Ungaria care doresc să deschidă reprezentanţă. Tel. 06-66-382-315 sau Radio tel.: 06-30-255-583.

Magazinul Nyisztor
din centrul comunei Micherechi

Vă aşteaptă cu un sortiment bogat de produse alimentare la preţuri accesibile.
Tot aici se pot procura folii din polietilenă şi material plastic la preţuri convenabile.
Aşteptăm cumpărătorii noştri la adresa:
Micherechi, str. Kossuth nr. 105.
Tel.: (66) 375-038

DRAGI ELEVI, DRAGI SPORTIVI!

Administraţia Permanentă a Taberelor Şcolare din judeţul Arad vine în întîmpinarea voastră cu multe şi variate oferte de petrecere a timpului liber în mod util şi plăcut în taberele din:

MONEASA, DEZNA, CĂSOAIA, PĂULIŞ, SĂVÎRŞIN.

La fiecare sfîrşit de săptămînă, în orice anotimp, numai în MONEASA şi SĂVÎRŞIN!
A.P.T.S. vă asigură locuri în bazele sale din întreaga ţară în tot timpul anului.
Căutaţi-ne şi nu veţi regreta!
Telefon: 00 40 75-253703
Vă mulţumim că ne-aţi ales.

Petreceţi o seară plăcută la
RESTAURANTUL
„Tölgyfa" din Giula
MÎNCĂRURI ALESE, BĂUTURI FINE, MUZICĂ!

Citiţi şi răspîndiţi!

Foaia românească

„FRANCE '98"

unul dintre cele mai mari evenimente sportive ale sfîrşitului de secol

Între 10 iunie şi 12 iulie 1998, în Franţa se va derula cel mai mare campionat mondial de fotbal organizat vreodată. Cele 32 de echipe, selecţionate din 172 de naţiuni, îşi vor disputa cele 64 de meciuri ale competiţiei în faţa a nu mai puţin de 10 000 de reprezentanţi ai mass-media.

Din 2 iulie 1992, ziua cînd Comitetul Executiv al Federaţiei Internaţionale de Fotbal a încredinţat Franţei organizarea celei de-a 16-a Cupe Mondiale, s-a constituit un Comitet Francez de Organizare (CFO) numit „France '98", care în prezent are 273 de salariaţi permanenţi, Fernand Sastre, preşedintele de onoare al Federaţiei Franceze de Fotbal (FFF), şi Michel Platini, fostul internaţional tricolor, fiind copreşedinţi. Comitetul are ca scop pregătirea şi organizarea campionatului în conformitate cu caietul de sarcini al FIFA şi protocolul financiar semnat cu Franţa. În vastul program sînt antrenate şi cele zece oraşe în care se vor desfăşura meciurile competiţiei – Bordeaux, Lens, Lyon, Marsilia, Montpellier, Nantes, Paris, Saint-Denis, Saint-Etienne şi Toulouse. Este cea de-a doua Cupă Mondială organizată în Franţa, prima fiind ceea din 1938.

BORDEAUX – capitala mondială a vinului, va fi teatrul a două dintre optimile de finală, ce se vor desfăşura pe **Parc Lescure** – un stadion cu arhitectură art deco care este considerat monument istoric şi are o capacitate de 35 000 de locuri, dintre care 15 000 acoperite. Satul de vacanţă aflat aici este dotat cu standuri gastronomice, artizanale, culturale.

LENS – un orăşel cu 35 280 de locuitori, este cea mai mică localitate selecţionată pentru a găzdui meciurile campionatului. Stadionul său (aflat încă în renovare) **Felix-Bollaert** va avea în 1998 o capacitate de 41 200 de locuri. Lens este una dintre localităţile în care sportul constituie o adevărată pasiune pentru locuitori. În aglomeraţia Lens-Lievin s-a înfiinţat un oficiu de turism a cărui principală activitate o reprezintă evenimentul din 1998.

LYON – este oraşul care a cunoscut deja „focul" marilor meciuri cu ocazia turneului din iunie din acest an. Stadionul **Gerland**, pe care s-au disputat întîlnirile Franţa–Brazilia şi Italia–Brazilia, are 44 000 de locuri şi va fi gazda unui sfert de finală.

MARSILIA – oraş emblematic pentru fotbalul francez, va găzdui meciuri pe stadionul **Velodrome**, ce are o capacitate de 60 000 de locuri. Aici se vor derula şapte meciuri, printre care şi o semifinală. În 4 decembrie 1997, oraşul a „arbitrat" tragerea la sorţi a celor 32 de echipe calificate la Campionatul Mondial.

MONTPELLIER – o altă aglomeraţie urbană de pe ţărmul Mediteranei, va găzdui şase meciuri pe stadionul **Mosson**, cu o capacitate de 35 500 de locuri. Faimoasa Piaţă a Comediei răsună deja în ritmul sărbătorii balonului rotund, cocoşul Footix – mascota pentru „France '98" – numărînd cu forţa decibelilor orele care ne despart de Ziua J.

NANTES – oraşul în care se află stadionul **Beaujoire**, cu o capacitate de 40 000 de locuri, (el a fost construit pentru Campionatul European din 1984), va găzdui şase întîlniri.

PARIS – de cînd miticul **Parc des Princes** a deschis porţile de la Saint-Cloud, face parte din patrimoniul sportiv francez. Loc de desfăşurare a numeroase evenimente, cum ar fi Turneul celor Cinci Naţiuni la rugby, stadionul are 49 000 de locuri şi o peluză excelentă. Cei 20 de milioane de turişti care se perindă anual prin Franţa vor face cu siguranţă din acest oraş principal „vitrină" a Campionatului Mondial.

SAINT-DENIS – cu noul său stadion, special construit în acest scop, **Stade de France**, este locul în care se vor desfăşura festivităţile de deschidere şi de încheiere ale campionatului, în ovaţiile a 80 000 de spectatori. Tot aici se vor desfăşura alte opt meciuri.

SAINT-ETIENNE – oraşul lui Michel Platini, va inaugura, în mai 1998, stadionul **Geoffroy-Guichard**, ce va avea o capacitate de 36 000 de locuri.

TOULOUSE – îşi va primi jucătorii şi spectatorii pe **Stadium**, cu 37 500 de locuri acoperite.

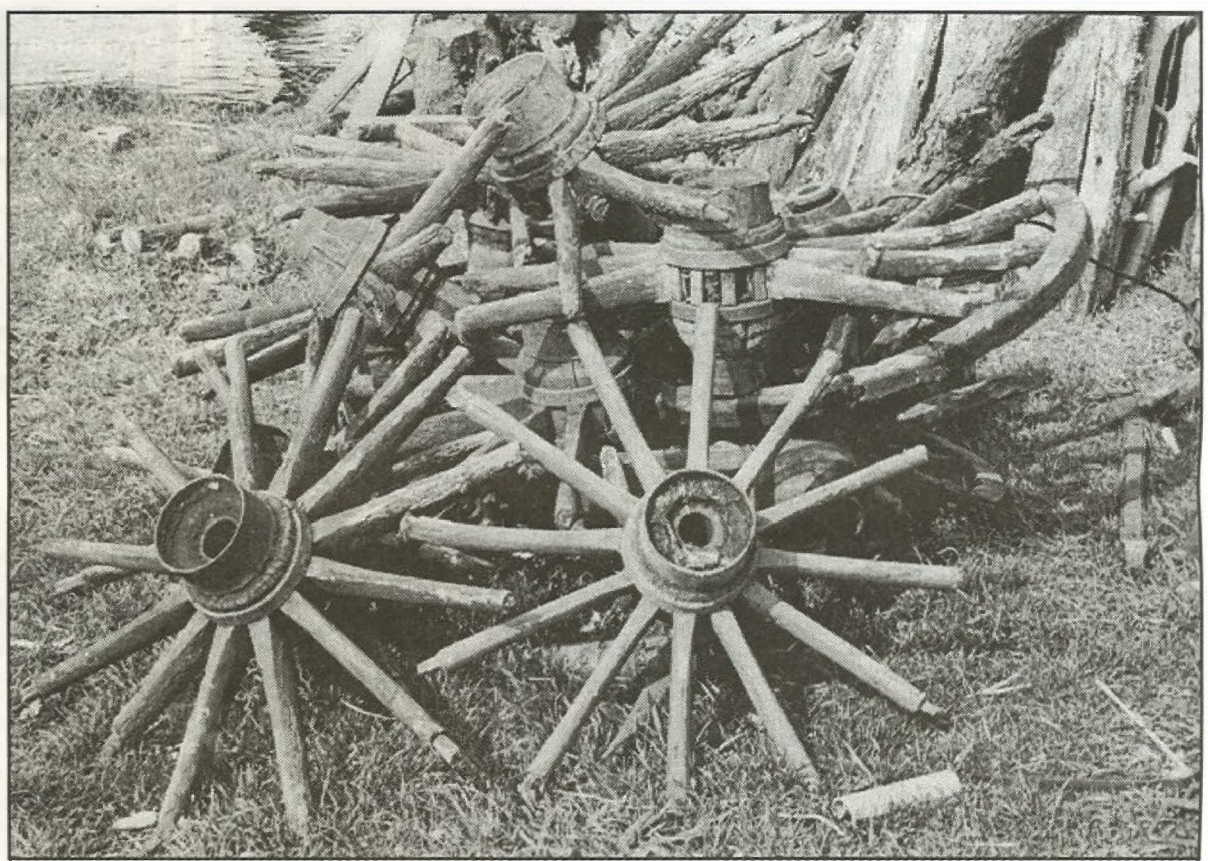

Roată din lemn – lemnul din roată...

Marile epoci istorice în... reţete de bucătărie

„Ceea ce este dragostea pentru suflet, este apetitul pentru corp. Stomacul este maestrul care dirijează marea orchestră a pasiunilor noastre. A mînca, a iubi, a cînta, a digera sunt cele patru acte ale acelei opere comice care este viaţa" (Gioachino Rossini 1792–1868).

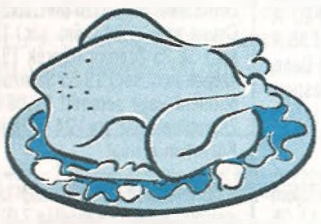

Epoca lui Napoleon – Pui Marengo

Se tranşează puiul, se dă prin făină şi se prăjeşte în ulei. Se ung bucăţile de pui cu uleiul în care s-au prăjit. Se adaugă 5 roşii coapte, tăiate în patru, 2 căţei de usturoi, busuioc şi un pahar de vin alb, şi se fierbe pînă se evaporă vinul. Separat se curăţă jumătate kilogram de ciuperci, care se fierb 10 minute. Se fierb 4 ouă tari şi se taie în patru. Se prăjesc crutoane de pîine. Puiul se serveşte cu garnitură de ciuperci, crutoane, ouă, totul stropit cu suc de lămîie.

Perioada revoluţiei ruse – Chiftele căzăceşti

800 g de carne se macină împreună cu miez de pîine muiat în lapte. Se adaugă 3 ouă, sare, piper şi se amestecă. Din această compoziţie se fac chiftele potrivite ca mărime, se dau prin făină şi se prăjesc în ulei încins sau unt. Într-un vas se pun 400 g orez fiert, 2 roşii tăiate, iar deasupra chiftelele. Se toarnă deasupra smîntînă, brînză rasă şi se introduce vasul în cuptorul preîncălzit. Înainte de servire, se decorează cu pătrunjel tocat.

MOZAIC

Medicul englez Sir Ronald Ross (1857–1932), profesor universitar la Liverpool, este cel care a descoperit şi a demonstrat că malaria se transmite prin ţînţarul anofel. În 1902 a primit premiul Nobel pentru fiziologie şi medicină.

***

Se apreciază că pe planeta noastră există între două şi patru milioane de specii de insecte dintre care oamenii de ştiinţă au catalogat în jur de 625000. Dată fiind marea diversitate a acestor fiinţe, biologii nu speră că vor fi vreodată în stare să le clasifice pe toate.

Rezultate din campionatul de fotbal al Ungariei

Divizia III (NB III)
Giula–Tótkomlós 3-0

Seria I. a jud. Bichiş
Doboz–Micherechi 1-2
Nagyszénás–Bătania 2-3
Aletea–Békéscsabai MÁV 5-2

ÎN LIMBA MATERNĂ – emisiune regională în limba română

Începînd cu data de 5 ianuarie, emisiunea radiofonică în limba română, transmisă regional, se prezintă la o altă oră: de luni pînă vineri între orele 10.30 şi 12.00, iar sîmbătă şi duminică – neschimbat – între orele 14.30 şi 16.00. Ora de transmisie a emisiunii pe ţară nu s-a schimbat, deci ea poate fi ascultată în fiecare seară între orele 19.00 şi 19.30, pe undele postului de Radio Kossuth URH, cu frecvenţa de 66,29 şi 66,14 MHz.

13 APRILIE, LUNI *(redactor: Adam Bauer)*
14.30 Introducere, cuprins 14.40 Evenimente calendaristice 14.45 Program religios preluat de la Radio „Vocea Evangheliei" din Oradea 15.30 Hans Cristian Andersen: Lebedele – poveste pentru copii 15.55 Ştirile zilei pe scurt, încheiere

14 APRILIE, MARŢI *(redactor: Petru Cîmpian)*
10.30 Introducere, cuprins 10.35 Ştiri şi informaţii, date meteo 10.40 Evenimente calendaristice 10.50 Enciclopedia muzicii clasice 11.30 Buletin informativ, date meteo 11.40 Interviuri, reportaje din viaţa comunităţii noastre 11.55 Ştirile zilei pe scurt, încheiere

15 APRILIE, MIERCURI *(redactor: Eva Iova)*
10.30 Introducere, cuprins 10.35 Ştiri şi informaţii, date meteo 10.45 Evenimente calendaristice 10.55 Nota săptămînii 11.10 „Şi ei au fost copii..." – rubrica Elenei Munteanu 11.20 Avanpremiera emisiunii Ecranul nostru 11.30 Buletin de ştiri, date meteo 11.40 Sport 11.55 Ştirile zilei pe scurt, încheiere

16 APRILIE, JOI *(redactor: Petru Cîmpian)*
10.30 Introducere, cuprins 10.35 Ştiri şi informaţii, date meteo 10.45 Evenimente calendaristice 11.00 Interviuri, reportaje din viaţa comunităţii noastre 11.30 Buletin de ştiri, date meteo 11.40 Noutăţi muzicale 11.55 Ştirile zilei pe scurt, încheiere

17 APRILIE, VINERI *(redactor: Eva Iova)*
10.30 Introducere, cuprins 10.35 Ştiri şi informaţii, date meteo 10.45 Evenimente calendaristice 10.50 Interviuri, reportaje din viaţa românilor din Ungaria 11.20 Românii din Voivodina – relatează Cornel Mata din Virşeţ 11.30 Buletin de ştiri, date meteo 11.40 Revista presei „Foaia românească" 11.45 Noutăţi la liceul românesc din Giula – relatează Veronica Tompan 11.50 Avanpremiera emisiunii Ecranul nostru 11.55 Ştirile zilei pe scurt, încheiere

18 APRILIE, SÎMBĂTĂ *(redactor: Petru Cîmpian)*
14.30 Introducere, cuprins, evenimente calendaristice 14.35 Programul bisericilor ortodoxe şi al adunărilor baptiste 14.40 Recomandări culturale pentru week-end 14.45 „Party Time" – emisiune muzicală pentru tineret 15.00 „Pe undele Europei" – emisiune euroregională realizată de studiourile din Timişoara şi Seghedin 15.55 Încheiere

19 APRILIE, DUMINICĂ *(redactor: Petru Cîmpian)*
14.30 Introducere, cuprins, evenimente calendaristice 14.40–15.20 Retrospectiva săptămînii (spicuiri din interviurile, reportajele difuzate în cursul săptămînii) 15.20: Sinteza evenimentelor săptămînii – program informativ preluat de la Radio Budapesta 15.55 Încheiere

În fiecare seară, între orele 19.00–19.30 se prezintă emisiunea românească, difuzată pe ţară. Sumarul acesteia este compus din actualităţile zilei şi reportaje, interviuri din viaţa comunităţii noastre, respectiv relatări din viaţa şcolilor româneşti.
Emisiunea de seară, difuzată pe ţară, pe lîngă frecvenţele de 66,29 MHz şi 66,14 MHz, poate fi ascultată şi pe undele occidentale, pe frecvenţele locale ale studiourilor regionale.
Radio Calypso, Budapesta 873 kHz, Radio Debreţin 91,4 MHz, Radio Seghedin 93,1 MHz

Avanpremiera Ecranul nostru, 11 aprilie ora 10.20 MTV2 (reluare)
„Pentru crearea unei comunităţi solidare, responsabilă unul pentru celălalt, e nevoie de multă muncă şi toleranţă." – Cunoscutul actor, actualul ministru al culturii din România, Ion Caramitru cu aceste cuvinte a introdus caietelul de prezentare a Săptămînii Culturii Române la Budapesta. În perioada de mai bine de o săptămînă, publicul budapestan a avut ocazia să cunoască un spectru larg al artei româneşti contemporane, din care şi telespectatorii emisiunii Ecranul nostru vor putea cunoaşte în această săptămînă cîteva secvenţe.
Realizator: **Ştefan Crista** Redactor responsabil: **Tiberiu Boca** Redactor–ştiri: **Eva Iova**

FM 92,1 STEREO

RADIO VOCEA EVANGHELIEI ORADEA

5.00–5.30 Actualităţi BBC 5.30–7.00 Bună dimineaţa 7.00–7.20 Ştiri locale 7.30–8.30 Muzică şi meditaţii biblice 8.30– 9.30 Predică 9.30–11.00 Lecturi biblice, ştiri, mesaje creştine şi muzică 11.00–12.00 Divina armonie 12.00–13.00 Răspundem ascultătorilor 13.00–13.30 Actualităţi BBC 13.30–15.00 Lecturi biblice, meditaţii biblice, muzică 15.00–16.00 Ştiri, mesaje creştine, muzică 16.00–17.00 Ştiri, mesaje creştine, muzică 17.00–17.45 Actualităţi BBC 17.45–18.00 Anunţuri şi reclame 18.00–18.45 Reluare: Predică 18.45–19.10 Emisiune pentru copii 19.10–19.30 Muzică 19.30–20.00 Cu braţele deschise 20.00–20.30 Actualităţi BBC 20.30–21.00 Cartea pe unde radio 21.00–22.00 Emisiune de viaţă spirituală 22.00–23.00 Predică 23.00–5.00 Nocturna R.V.E. (muzică, meditaţii biblice, mesaje creştine, lecturi biblice)

R.V.E. BUCUREŞTI
SW 49 m, zilnic 17.30–18.00
MW 1395 kHz, luni 21.10

Foaia românească

Săptămînal al românilor din Ungaria. Editat de Editura de presă şi cărţi „NOI". Director: Mihai Kozma. Colectiv redacţional: Eva Ruzsa Bányai, Edda Illyés, Tiberiu Juhász, Ştefan Oroian, Ana Radics Repisky. **Tehnoredactare computerizată:** Sándor Kovács. **Editura şi redacţia: 5701 Gyula,** Petőfi tér 2. Pf. 95. **Telefon: (66) 463-152, 361-789 Fax: (66) 463-152. Editor responsabil:** Uniunea Culturală a Românilor din Ungaria, 5700 Gyula, str. Dózsa Gy. nr. 8. **Tiparul: Mozi Nyomda Bt.** 5600 Békéscsaba, Luther u. 5/B **Director: György Garai** Index: 25291.ISSN 1214-9492
A hetilap megjelenését a „Magyarországi Nemzeti és Etnikai Kisebbségekért" Közalapítvány biztosítja. Apariţia săptămînalului este asigurată de Fundaţia Publică „Pentru Minorităţile Naţionale şi Etnice din Ungaria".

ORTODOXIA

Supliment al săptămînalului Foaia românească

Anul I Nr. 4.

aprilie 1998

BUCURIA ÎNVIERII

Învierea şi viaţa lui Iisus Hristos, Fiul lui Dumnezeu a venit în lume ca să ne descopere *„Taina cea din veac ascunsă"*, adică să ne înveţe ce să credem, cum să trăim şi ce să facem, să fie bine, plăcut lui Dumnezeu şi oamenilor. Iisus Hristos, cel care ştim cum a suferit pentru noi, oamenii, în zilele lui Ponţiu Pilat, a murit, a fost îngropat şi a înviat a treia zi din morţi. După cum spune simbolul credinţei *„a înviat a treia zi după Scripturi"*.

Sf. Ev. Matei, ne spune că primele cuvinte au fost adresate femeilor mironosiţe *„Bucuraţi-vă"*.

Aceasta este Ziua Domnului, să ne bucurăm şi să ne înveselim într-însa – să cîntăm cîntările Paştilor şi să ştim că murind Iisus Hristos ne-a dat nouă nădejdea unei noi Învieri.

Această bucurie a Învierii lui Iisus Hristos este a tuturor celor din neam cu noi şi a celor ce sînt plecaţi din această lume. De aceea în aceste zile cîntăm şi ne salutăm „HRISTOS A ÎNVIAT". Cu moartea pe moarte călcînd şi celor din morminte viaţă dăruindu-le.

Şi mărturisim în cîntările noastre că *„acum toate s-au umplut de lumină şi cerul şi pămîntul şi cele de-desubt"*.

Sf. Apostol Pavel, cel care s-a întîlnit cu Iisus Hristos pe drumul Damascului, şi cei 4 Evanghelişti – Matei, Marcu, Luca şi Ioan – ne încredinţează într-un singur cuvînt ca martori ai Învierii lui Iisus Hristos că l-au văzut şi femeile mironosiţe şi peste 5000 de fraţi de odată." (1. Cor. 15. 5–6).

Această întîlnire cu Iisus Hristos cel înviat le-a dat încredinţarea că tot ce le propovăduise Iisus Hristos, cît fusese cu ei, era de la Dumnezeu, era un adevăr şi un drum pe care trebuie să meargă, şi mai ales viaţa pe care trebuie să meargă, dar să-şi ia în serios misiunea ce le-a fost încredinţată. Să meargă să înveţe pe toţi oamenii şi să le transmită şi altora ce i-a învăţat Domnul Iisus Hristos.

Aşa au ajuns învăţăturile lui Hristos pînă în zilele noastre, credem în ele, credem că El a fost Fiul lui Dumnezeu.

Învierea Sa, este temeiul care dă putere absolută poruncilor Sale, Sfaturile Sale ne asigură că Dumnezeu e Tatăl nostru ce veghează necontenit asupra noastră, dar să fim buni, drepţi şi să ne iubim unii pe alţii.

Toate aceste învăţături sînt adevărate pentru că învăţătorul este Fiul lui Dumnezeu.

Dacă Iisus a înviat şi dacă noi vom avea de dat socoteală de felul cum i-am urmat învăţăturile, se cuvine în aşa fel încît şi învierea noastră să fie spre o viaţă mai bună, nu spre judecată.

Să fim buni şi drepţi, să dăinuim în faptele bune, să ne iubim mereu cu toate scăderile şi coborîrile noastre.

Să avem toţi *„aceeaşi iubire, în suflet şi cugetare"*.

În aceste *„Zile ale Învierii"* să ne luminăm cu prăznuirea şi unii pe alţii să ne îmbrăţişăm, şi să zicem fraţilor şi celor ce ne urăsc pe noi, să iertăm toate pentru „ÎNVIERE", Sf. Ioan Gură de Aur ne spune: *„Să rămînem statornici într-un Duh împreună, luptîndu-ne într-un suflet pentru credinţa Evangheliei"* (Filipeni 1. 27).

Să păstrăm neschimbată credinţa aşa cum au lăsat-o Sf. Apostoli prin întreaga Tradiţie Ortodoxă, aşa cum şi-au ţinut-o de veacuri poporul român pe aceste meleaguri mioritice.

Strămoşii noştri au murit în credinţa ortodoxă şi de acolo ne veghează, aşteaptă de la noi să fim urmaşi credincioşi, să le aprindem lumînări, candele, pomeniri în Biserică, în cimitirul în care au fost prohodiţi de Sfînta noastră Biserică Ortodoxă Română. Legea noastră ortodoxă să fie un îndemn pentru nădejdea Învierii care ne este dată nouă ca pe o moştenire Sfîntă.

Să nu ne lăsăm de cei care răstălmăcesc Sfintele noastre Predanii şi încearcă să ne rupă de Sfînta noastră Biserică Ortodoxă Română, de trecutul nostru, de moşii şi strămoşii noştri, descoperindu-se acum mai buni decît au fost cu două mii de ani strămoşii noştri, care au fost lefaţi prin toate fiinţele lor de dreapta credinţă.

Ca şi cum ni s-ar adresa nouă Sf. Ap. Pavel scrie:

„Rămîneţi în credinţă, întăriţi şi neclintiţi în nădejde. Evanghelia pe care aţi auzit-o în care a fost propovăduită la toată făptuirea de sub cer."

Iar Sf. Apostol spune:

„Nu vă înşelaţi cu vorbe deşarte. Primul cuvînt l-a adresat Mîntuitorul Iisus Hristos Mironosiţelor, a fost „Bucuraţi-vă!".

Iar Sf. Apostoli au fost salutaţi cu *„Pace vouă!"*.

Această zi va fi ziua purtătoare de lumină, să ne bucurăm şi să ne veselim duhovniceşte.

Învierea lui Hristos să ne întărească în dreapta şi în toată fapta cea bună.

HRISTOS A ÎNVIAT!

Pr. Dr. I. O. Rudeanu

Mihai Eminescu

Învierea

Prin ziduri înnegrite, prin izul umezelii
Al morţii rece spirit se strecură-n tăcere;
Un singur glas îngînă cuvintele de miere
Închise în trătajul străvechii evanghelii...

C-un muc în mîni moşneagul cu barba ca zăpada
Din cărţi cu file unse norodul îi învaţă
Că moartea e în luptă cu vecinica viaţă,
Că de trei zile-nvinge, cumplit muncindu-şi prada.

O muzică adîncă şi plină de blîndeţe
Pătrunde tînguioasă puternicile bolţi,
„Pierea, Doamne Sfinte, căzu în orice colţ,
Înveninînd pre însuşi izvorul de vieţe.

Nimica înainte-ţi omul e, ca un fulg,
Ş-acest nimic îţi cere o rază mîngîioasă;
În pîlcuri sunătoare de plînsete duioasă
A noastre rugi, Părinte, organelor se smulg".

Apoi din nou tăcere, cutremur şi sfială
Şi negrul întuneric se sperie de şoapte...
Douăsprezece pasuri răsună... miez de noapte...
deodată-n negre ziduri lumina dă năvală.

Un clocot lung de glasuri vui de bucurie...
Colo-n altar se uită şi preoţi şi popor
Cum din mormînt răsare Christos învingător,
Iar inimile toate s-unesc în armonie:

„Cîntări şi laude nălţăm
Noi, Ţie Unuia;
Primindu-L cu psalme şi ramuri
Plecaţi-vă neamuri,
Cîntînd Aleluia!

Cristos a înviat din morţi
Cu cetele sfinte,
Cu moartea pre moarte călcînd-o,
Lumina ducînd-o
Celor din morminte!"

Comunicat

Avîndu-se în vedere că în întreaga Biserică Ortodoxă Română, **Sfînta slujbă a Învierii Domnului** începe la ora 24.00 noaptea, în anul acesta (1998), am hotărît să respectăm şi noi îndrumările Sfîntului Sinod al Bisericii Ortodoxe Române.

Drept urmare, anunţăm cu toată dragostea pe bunii noştri credincioşi din parohia „Sf. Ierarh Nicolae" din oraşul mare românesc că slujba de Paşti, **Învierea Domnului** va avea loc la ora 24.00 noaptea.

Recomandăm, acolo unde se poate, tuturor parohiilor ortodoxe române să respecte recomandările pornite pentru a da Sfintelor slujbe din cadrul acestei mari sărbători un aspect cît mai unitar.

Întîlnire frăţească, românească şi ortodoxă la Micherechi

În Postul Crăciunului, într-o frumoasă zi de Duminică, am organizat la Apateu o întîlnire misionară cu credincioşii de la Micherechi. Acea mare bucurie de atunci nu s-a putut termina fără urarea tradiţională exprimată prin cuvintele *„Mulţi ani trăiască"* şi invitaţia făcută fraţilor din Apateu, ca împreună cu preotul lor, părintele **Origen Sabău** să vină la Micherechi, dacă se poate în Postul Paştilor, pentru a întări cît mai mult această prietenie, colaborare, unitate de neam şi de credinţă ortodoxă.

Mult aşteptata zi a reîntîlnirii a sosit odată cu venirea primăverii, cînd în Duminica a V-a din Sfîntul şi Marele Post al Învierii Domnului am avut marea bucurie de a primi în parohia noastră pe părintele Origen Sabău împreună cu un grup de fraţi credincioşi ortodocşi români din Apateu.

În după-amiaza zilei de duminică 5 aprilie, porţile Oastei Domnului, larg deschise, au primit pe oaspeţii sosiţi din Apateu.

Acum ne aflăm în Postul Paştilor, timp în care tot sufletul se pregăteşte de marea sărbătoare a Învierii Domnului, cînd glasul tuturor creştinilor va răsuna în noaptea Sfîntă a Învierii: *„Hristos a Înviat din morţi cu moartea pe moarte călcînd, şi celor din morminte, viaţă dăruindu-le"*.

În Adunarea Oastea Domnului, au avut prilejul a cînta, a recita poezii care au creat iarăşi momente de adevărată desfătare duhovnicească aşa cum ştiu să le trăiască adevăraţii creştini ortodocşi şi români.

Frumoasele cîntări şi pricesne bisericeşti, cîntate de credincioşii din Apateu, au făcut să se înţeleagă cît de strînsă este unitatea lor în jurul bisericii ortodoxe, cît de mult preţuiesc credinţa ortodoxă şi afecţiunea care o au faţă de limba maternă în care se desfăşoară cultul nostru.

Fraţii ostaşi de la Micherechi au avut un bogat program religios alcătuit din cîntări şi poezii, care de fapt reprezintă manifestarea lor, în fiecare duminică şi sărbătoare de pe parcursul anului. La sfîrşitul programului de la Oastea Domnului s-a oferit fraţilor oaspeţi tradiţionalul colac şi paharul de răcoritoare care simbolizează afecţiunea reciprocă dintre cele două comunităţi.

A fost şi de data aceasta atît de plăcut şi de frumos, încît s-a simţit dorinţa că această iniţiativă pornită în anul trecut, trebuie să aibe continuitate şi în viitor, şi cele două comunităţi de credincioşi ortodocşi români să se mai întîlnească atît la Apateu cît şi la Micherechi.

Noi, credincioşii din Micherechi nu pierdem ocazia de a-i invita din nou, încă de acum, la sărbătoarea din vară, Praznicul Adormirii Maicii Domnului la 15 august, cînd în cadrul comunităţii noastre se săvîrşeşte în fiecare an *Sfînta Taină a Maslului de Obşte*.

Nădăjduim în ajutorul Bunului Dumnezeu de realizarea planurilor de viitor şi de atitudinea fraţilor creştini ortodocşi români, care să fie cît mai statornici în credinţă, cît mai ataşaţi de biserica străbună şi cu o maximă contribuţie, pentru menţinerea identităţii noastre şi a limbii materne.

Melodiile cîntărilor şi le-au însuşit reciproc de parcă ar fi fost de cînd lumea împreună.

Schimbul de opinii, despre viaţa aceasta cotidiană, lumea cu toate problemele ei, care au avut loc de sfîrşit, au dat dovada intereselor comune existente între creştinii de acelaşi neam şi de aceeaşi credinţă.

Praznicul Învierii Domnului să aducă tuturor numai bine, sănătate, bucurie şi împlinirea tuturor dorinţelor.

Hristos a înviat!

preot **Ioan Bun**, Micherechi

Instalare de preot la Békéscsaba

În duminica a III-a din Postul cel Mare al Paştilor – în Duminica Crucii – în Parohia ortodoxă română din Békéscsaba a avut loc instalarea părintelui **Teodor Marc**, absolvent al Facultăţii de Teologie din Arad, promoţia 1997.

Ceremonia instalării a avut loc după oficierea Sfintei Liturghii, celebrată de **prea Sfinţitul dr. Timotei Seviciu**, episcopul Aradului, Ienopolei şi Hălmagiului, locţiitor al Episcopiei Ortodoxe Române din Ungaria, împreună cu Pr. Ic. Stavr. **Pavel Ardelean**, vicar episcopesc şi un numeros sobor de preoţi.

Parohia Békéscsaba, a rămas vacantă în urma decesului. **preotului Gheorghe Békési**, trecut la cele veşnice la data de 26 septembrie 1996, la o vîrstă venerabilă.

Conducerea Episcopiei Ortodoxe Române din Ungaria, de multă vreme urmăreşte cu consecvenţă şi multă preocupare, problemele cu care se confruntă parohiile noastre ortodoxe româneşti, iar lipsa preoţilor a fost una din durerile noastre cele mai mari. Căci nimic şi nimeni nu poate suplini prezenţa unui preot dintr-o parohie. Am asistat astfel datorită acestei situaţii la degradarea – pe zi ce trece – a vieţii religioase din parohii, iar pentru cine înţelege gravitatea situaţiei, nu este puţin lucru.

De aceea ne-am bucurat de preocuparea credincioşilor ortodocşi români din Békéscsaba, pentru biserica străbună, pentru un nou început, care să aducă lucrurile în bună rînduială. În parohie problemele sînt multe şi nu chiar uşoare. Le cunoaştem toţi! De acum înainte ne aşteptăm ca parohia aceasta să progreseze, să-şi rezolve problemele de identitate şi administraţia, să fie: *„o turmă şi un păstor"*. Va fi însă nevoie ca şi din partea preotului nou ales, să fie o preocupare

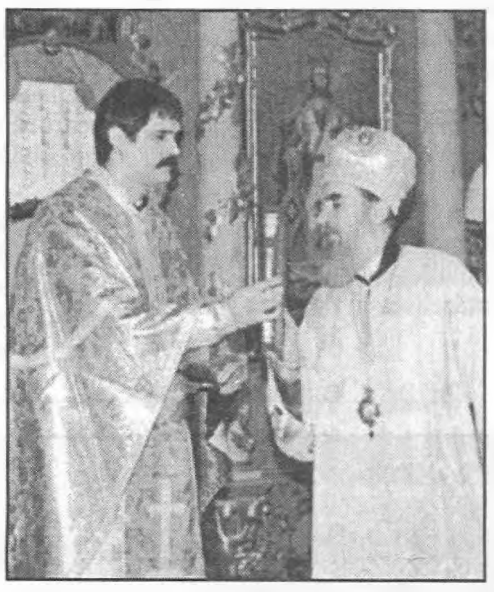

neîncetată, o muncă îndoită în ceea ce priveşte rezolvarea problemelor. Noi, preoţii, trebuie să admirăm şi să învăţăm de la credincioşi, înţelepciunea, răbdarea, rîvna şi devotamentul pentru slujirea Bisericii, legătură pe care părinţii noştri au avut-o întotdeauna, ţinîndu-se strîns uniţi în jurul Altarului credinţei dreptmăritoare.

Ceremonia instalării, are în sine o anumită simbolistică. În cadrul acesteia, P. S. Dr. Timotei Seviciu a înmînat preotului nou instalat: Sfînta EVANGHELIE, ca simbol al învăţăturii Mîntuitorului Iisus Hristos, care trebuie propovăduită *„cu timp şi fără timp"*. Evanghelie înseamnă *„veste bună"*. Cuprinsul ei adus şi aducea lumii vestea bună care mîngîie sufletele.

Apoi, Sfînta CRUCE, care aminteşte de jertfa de pe Golgota a Fiului lui Dumnezeu, pentru neamul omenesc. Hristos şi Crucea Sa sînt nedespărţiţi. Pe Cruce Dumnezeu care se îndepărtase de noi, a îmbrăţişat iar omenirea. Crucea e locul pe care s-a făcut împăcarea noastră cu Dumnezeu şi de cîte ori facem semnul ei, ne gîndim la ea cu credinţă, arătăm că primim această împăcare. Mîntuitorul însuşi spune: *„Cel ce voieşte să vină după Mine, să se lepede de sine, să-şi ia crucea şi să-mi urmeze Mie"*. (Marcu, 8.34) Aici e vorba în primul rînd de crucea din suflet, ca luptă împotriva plăcerilor, a păcatelor.

CHEILE Sfintei Biserici, au fost înmînate noului preot, de către Pr. Ic. Stavr. Pavel Ardelean, vicar episcopesc, ca simbol al bunei administrări şi chivernisiri a averii bisericeşti, pe care preotul este chemat să o înfăptuiască, alături de enoriaşii săi.

Cu ocazia acestui eveniment deosebit din viaţa parohiei din Békéscsaba, doresc să menţionez că din partea Episcopiei Ortodoxe Române din Giula s-a oferit spre ajutor un frumos set de vase liturgice – (potir, disc, steluţă, linguriţă şi o cruce de binecuvîntare). Şi pentru că s-a amintit cu alt prilej renovarea casei parohiei din Békéscsaba, doresc să fac precizarea că: şi Episcopia a sprijinit lucrările cu suma de: 110.000 ft, astfel încît la ora actuală locuinţa de serviciu se prezintă în bune condiţiuni.

Dăm slavă lui Dumnezeu că o nouă parohie îşi are păstorul ei duhovnicesc, care este răspunzător în faţa lui Dumnezeu şi a oamenilor de toţi cei încredinţaţi spre păstorire. Bunul Dumnezeu să întărească şi să binecuvinteze, acest nou început, spre o bună lucrare duhovnicească, spre bunul mers al lucrurilor, de care să ne bucurăm cu toţii.

Pr. Ic. Stavr. Pavel Ardelean
vicar episcopesc

În atenţia tuturor parohiilor ortodoxe române din Ungaria

În urma vizitei pe care **Pr. Vasile Pop**, consilierul cultural al Episcopiei Aradului a făcut-o în oraşul Giula, în ziua de 30 martie 1998, ni s-au comunicat următoarele:

– Există posibilitatea organizării unor *tabere şcolare în România*, în perioada vacanţei de vară, la munte ori la mare, precum şi la mănăstiri.

În vederea unei bune organizări, cei care doresc să participe, sînt rugaţi pînă la sfîrşitul lunii mai a.c. să anunţe numărul aproximativ al copiilor, precum şi perioada în care ar dori să aibă loc de tabără, inclusiv locul.

– Prin intermediul Episcopiei Aradului se pot obţine gratuit manuale şcolare de religie pentru clasele 1–4, precum şi cărţi pentru slujba PROHODULUI DOMNULUI.

Solicitanţii de manuale şi cărţi sînt rugaţi să întocmească o listă din care să specifice numărul şi felul acestora.

Informaţii cu privire la cele comunicate se pot obţine la sediul din Giula al Episcopiei Ortodoxe Române din Ungaria (Giula, Parcul Groza, nr. 1., tel./fax: 66/361-281).

* Supliment realizat de Pr. Petre Puşcaş *